

STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU MĚSTA HLINSKO 2025 – 2029

Bb1/AQE

Vyhovující schopnost dostát finančním závazkům. Subjekt při méně příznivých finančních nebo ekonomických podmínkách může mít sníženou schopnost splácet závazky.

STR 2

Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky

Obsah

Definice základních pojmů 3

Použité zkratky 5

Úvod 6

1 Analýza hospodaření uplynulého období 7

1.1 Příjmy 7

1.2 Výdaje 12

1.3 Hospodaření 15

1.4 Monitoring hospodaření 20

1.5 Analýza cash flow 21

1.6 Závěry analýzy hospodaření 23

2 Střednědobý výhled rozpočtu 25

2.1 Provozní hospodaření výhledového období 25

2.2 Kapitálové hospodaření výhledového období 27

2.3 Celkové hospodaření výhledového období 28

2.4 Dluhová služba 30

2.5 Analýza zadlužení 31

3 Ekonomické hodnocení 34

Závěr 36

Seznam tabulek a grafů 39

Seznam příloh 40

Definice základních pojmů

- **Příjmy** – jsou veškeré nenávratně inkasované prostředky, opětované i neopětované, včetně přijatých darů a dotací, a přijaté splátky půjček v rámci rozpočtové politiky. Příjmy jsou členěny na běžné a kapitálové. Běžné příjmy jsou tvořeny příjmy daňovými, nedaňovými a provozními dotacemi. Jedná se tedy o každoročně se opakující příjmy, které slouží k pokrytí běžných výdajů. Investiční příjmy, tj. příjmy z prodeje dlouhodobého a finančního majetku, a investiční dotace, mají charakter nahodilých příjmů a jsou určeny především k pokrytí investičních záměrů ÚSC.
- **Výdaje** – jsou veškeré nenávratné platby na běžné (neinvestiční) i kapitálové (investiční) účely, opětované i neopětované, a poskytované návratné platby (půjčky) v rámci rozpočtové politiky. Běžné (nebo také provozní) výdaje musí ÚSC vynaložit ze zákona nebo těmito výdaji financovat provozní aktivity. Realizace záměrů a potřeb ÚSC včetně naplňování volebního programu se uskutečňuje prostřednictvím výdajů. ÚSC k těmto cílům používá veřejné prostředky, proto musí finanční prostředky před vynaložením důkladně analyzovat.
- **Běžné příjmy** – daňové příjmy, nedaňové příjmy a provozní dotace (transfery).
- **Kapitálové příjmy** – prodej pozemků, ostatních nemovitostí, akcií a majetkových práv.
- **Investiční příjmy** – obsahují kapitálové příjmy a investiční dotace (transfery).
- **Provozní přebytek** (saldo provozního rozpočtu) – rozdíl běžných příjmů a běžných výdajů. Výše provozního přebytku by měla **vždy** nabývat kladných hodnot a neměla by v čase klesat.
- **Rozdíl provozního přebytku a splátek jistin** – rozdíl provozního salda a splátek krátkodobých i dlouhodobých úvěrů. Také výše tohoto ukazatele by měla být **vždy** kladná.
- **Saldo bez financování** – rozdíl celkových příjmů a výdajů.
- **Bilance hospodaření** (saldo rozpočtu) – celkové příjmy a přijaté úvěry minus celkové výdaje a uhrazené splátky úvěrů.
- **Saldo kapitálového rozpočtu –** rozdíl investičních příjmů a kapitálových výdajů.
- **Dluhová základna** – celkové příjmy po konsolidaci.
- **Dluhová služba** – součet splátek úroků a splátek jistin.
- **Celková dluhová služba (dluh)** - celková výše splátek jistin, dluhopisů apod. bez úroků.
- **Ukazatel dluhové služby** vyjadřuje procentuální poměr **dluhové služby** a **dluhové základny**. Neměl by přesáhnout hodnotu 25 %.
- **Ukazatel provozních úspor** - vyjadřuje využitelnost provozních prostředků, tj. jaká část provozních prostředků může být využita na krytí investičních záměrů municipality. Optimální hodnota ukazatele se pohybuje okolo 25 % a neměla by klesnout pod 10 %, která je považována za minimální hodnotu tohoto ukazatele.
- **Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům** - ukazatel vyjadřuje poměr zadlužení k celkovému majetku ÚSC. Za rizikovou hodnotu je považován ukazatel vyšší než 25 %.
- **Celková likvidita** - vyjadřuje poměr, kterým je obec schopna krýt své krátkodobé závazky především prostředky na bankovních účtech a hotovostí. Za rizikovou hodnotu se považuje hodnota menší než 1.
- **Platební schopnost I. řádu** - poměr celkového dluhu k provoznímu přebytku vyjadřuje schopnost municipality splatit celkové závazky, pokud bude k jejich úhradě použito celé saldo provozního rozpočtu. Optimální hodnoty se pohybují pod hranicí 2, stabilní finanční zdraví ukazují ještě hodnoty do 6.
- **Platební schopnost II. řádu** - poměr ročních splátek dluhu k provoznímu přebytku. Výsledné hodnoty ukazují schopnost uhradit roční splátky dluhu z provozního přebytku. Pod 20 %, jedná se o optimální stav, do hranice 40 % hodnoty provozního přebytku je stav uspokojivý.

- **Finanční zadluženost** - poměr ročních splátek dluhu k běžným příjmům, vyjadřuje podíl běžných příjmů, které je potřeba vyčlenit na roční splátku dluhu. Hodnoty do 7 % svědčí o dobrém finančním zdraví municipality, hodnoty nad 18 % vyjadřují zvýšené riziko.
- **Miniaturní grafy** - znázorňují relativní pohyb v jednotlivých letech minulého období. Neodpovídají absolutním hodnotám, tudíž je nelze brát jako ukazatel podílu na celkové výši zobrazovaných hodnot. Osy jsou nastavené na pevné rozpětí 0 - 100 % a jednotlivé roky jsou převedeny na procenta, kde nejvyšší částka zobrazuje 100 %.

Použité zkratky

- CDS – celková dluhová služba
- DPFO – daň z příjmů fyzických osob
- DPH – daň z přidané hodnoty
- DPPO – daň z příjmů právnických osob
- HČ – hospodářská (podnikatelská) činnost
- KV – kapitálové výnosy
- MF – ministerstvo financí
- OSVČ (SČ) – osoby samostatně výdělečně činné
- PO – příspěvková organizace
- PP – provozní přebytek
- RS – schválený rozpočet
- RU – upravený rozpočet
- RUD – rozpočtové určení daní
- SR – státní rozpočet
- SVR – střednědobý výhled rozpočtu
- UC – účetní skutečnost
- ÚSC – územní samosprávný celek
- ZČ – závislá činnost

Úvod

Jednou z povinností vyplývajících ze zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů je sestavení střednědobého výhledu rozpočtu. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na dobu 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet. Podle § 3 zmíněného zákona musí minimálně obsahovat základní údaje o příjmech a výdajích, o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. Zpracovaný SVR je sestaven ve větší podrobnosti než stanovuje zákon. Je dokumentem, který modeluje vývoj příjmů i výdajů v budoucím období. Jeho obsahem jsou též plánované investiční akce a kompletní dluhová služba. Takto sestavený výhled, který reprezentuje proces střednědobého plánování, je podkladem pro řízení rozvoje a samozřejmě i udržitelnosti ekonomické stability ÚSC. Analyzuje hospodaření ÚSC v minulosti, zobrazuje přehled o možnostech hospodaření ÚSC v budoucím období a v neposlední řadě podává informace o využití návratného způsobu financování a dlouhodobý komplexní pohled na výsledek hospodaření a finanční situaci municipality. Při čerpání finančních prostředků z EU je přínos střednědobého výhledu rozpočtu ještě markantnější. Jeho přínosem je úspora času při sestavování rozpočtu. Přispívá k eliminaci rizik při rozhodování o nových úvěrech a usnadňuje tvorbu podkladů pro žádosti o úvěr nebo dotaci.

Celou analýzu hospodaření minulých pěti let významně ovlivňují covidové roky 2020 a 2021. Také následující roky 2022 a 2023 jsou silně poznamenány válkou na Ukrajině a z toho plynoucí energetickou krizí a zejména bezprecedentní výší inflace. To znamená, že čtyři z pěti posledních let byly zasaženy krizovým vývojem ekonomiky. Na toto období navazuje v letošním roce snaha vlády o konsolidaci veřejných financí. Ke škodě nás všech však snaha pětikoalice a její kompromisní návrhy zapracované v konsolidačním balíčku působí spíše nekoncepčně až chaoticky. S největší pravděpodobností tyto změny budou mít negativní dopad na hospodaření USC.

Proto bude třeba provádět průběžnou kontrolu a monitoring naplňování v rozpočtu obsažených ukazatelů. Ze všech těchto důvodů je nezbytné přistupovat k vyhodnocování plnění SVR alespoň jednou ročně. Pro zachování jeho efektivnosti, by měl být každoročně aktualizován a jeho platnost prodloužena o další rok se znalostí aktuálního stavu a vývoje hospodaření. Při dodržení těchto pravidel má samospráva možnost operativně reagovat a svými rozhodnutími korigovat hospodaření ÚSC. Podkladem pro tvorbu tohoto dokumentu jsou následující zdroje:

- Účetnictví a rozpočty let 2019 - 2023
- Platný rozpočet města na rok 2024 (únor) - výchozí dokument střednědobého výhledu
- Provedená analýza hospodaření města
- Dluhová služba - splátkové kalendáře stávajících nebo budoucích závazků (jistin a úroků)
- Predikce sdílených daní na rok 2024 ze schváleného státního rozpočtu
- Predikce sdílených daní na roky 2025 - 2026 ze střednědobého výhledu rozpočtu státu
- Koeficienty odpovídající potřebám, povinnostem a ekonomickému hospodaření města dle předpokládaného vývoje ekonomiky státu
- Předpokládané nahodilé příjmy a výdaje
- Plán investičních akcí
- Konzultace s odpovědnými pracovníky městského úřadu, zejména finančního a ekonomického odboru

1 Analýza hospodaření uplynulého období

Analýza se zaměřuje na zhodnocení hospodaření v předcházejícím pětiletém období a na základě takto získaných poznatků je důležitým nástrojem modelování a tvorby střednědobého výhledu rozpočtu. Přínosem k reálnému sestavení SVR je analýza vývoje důležitých ekonomických ukazatelů:

- Bilance hospodaření (Saldo úplné)
- Saldo (bez financování)
- Provozní přebytek
- Ukazatel provozních úspor
- Ukazatel dluhové služby

Tyto ukazatele jsou závislé na vývoji dvou základních hodnot rozpočtu – příjmů a výdajů. Pro sestavení střednědobého výhledu je pak důležitý i průběh minulosti a predikce budoucích hodnot nejdůležitější příjmové skupiny municipalit, a to sdílených daní (daně fyzických, právnických osob a DPH).

1.1 PŘÍJMY

Příjmy za celé sledované období vykazují stoupající tendenci. Jejich meziroční růst je ovlivněn zejména vývojem běžných příjmů. Ty meziročně rostly v celém sledovaném, období. Výjimkou jsou roky 2020, kdy došlo k relativně významnému poklesu investičních příjmů (o 20,4 mil. Kč) a 2022 (snížení investičních příjmů o 33,3 mil. Kč). Tento pokles byl zapříčiněn zejména nižšími přijatými investičními transfery (o 27,6 mil. Kč, resp. 19,1 mil. Kč). Běžné příjmy oproti tomu rostly v celém sledovaném, období. V rámci provozní části příjmů ovšem v roce 2020 dochází ke změnám v relativním zastoupení jednotlivých tříd.

Příjmy v roce 2023 ovlivněny vysokou hodnotou daňových příjmů

230,8 mil. Kč

Tabulka č. 1: Přehled vývoje příjmů

Údaje (tis. Kč)	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	UC 2023
Daňové příjmy	173 466	162 305	178 857	198 812	230 812
Nedaňové příjmy	46 114	46 522	52 229	63 312	57 044
Neinvestiční transfery	52 249	66 607	60 045	57 549	65 301
BĚŽNÉ PŘÍJMY	271 829	275 434	291 131	319 673	353 158
Kapitálové příjmy	7 928	15 111	36 025	21 841	7 688
Investiční transfery	49 179	21 596	31 003	11 925	9 291
INVESTIČNÍ PŘÍJMY	57 107	36 707	67 029	33 766	16 978
PŘÍJMY CELKEM	328 937	312 141	358 160	353 439	370 136

Oživení ekonomiky a následná vysoká inflace zapříčinily v roce 2021, resp. 2022 nárůst sdílených daní o

14,9, resp. 22,5 mil Kč

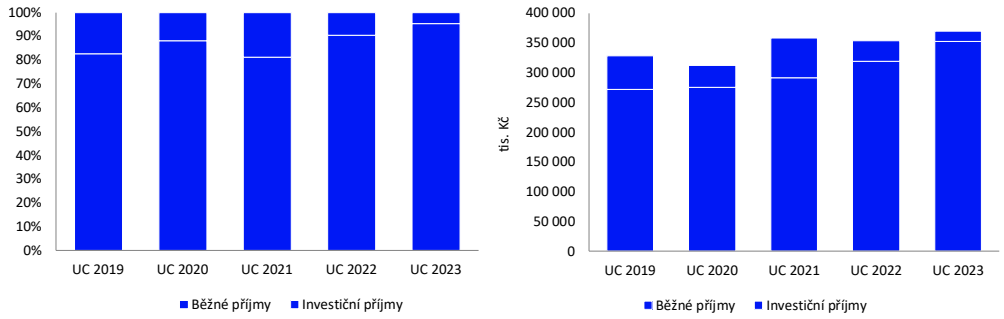
Nejdůležitější daňové příjmy poklesly (o 11,2 mil. Kč), naopak výrazně posílily neinvestiční transfery (o 14,4 mil. Kč), kde na položce 4111 město evidovalo příjem kompenzačního bonusu (12,6 mil. Kč) v souvislosti s restriktivními epidemiologickými opatřeními. (za propad položky 1111 – $DPFO_{ZČ}$ (placená plátci). Tyto mimořádné transfery již v roce 2022 nebyly opakovány a struktura provozní části příjmů se přiblížila období před pandemií. Dominantní postavení daňových příjmů v roce 2022 umocnil meziroční růst nejvýznamnější kategorie sdílených daní (růst o 22,5 mil. Kč, tj. 15,3 %).

Oproti příjmům běžným se investiční příjmy ve sledovaném období vyvíjí nerovnoměrně. Významný nárůst lze sledovat zejména v roce 2021, kdy kapitálové příjmy dosáhly meziročního růstu o 20,9 mil. Kč.

Roky 2020 a 2021 se do podvědomí zapsaly jako roky pandemie koronaviru, kdy se na vývoji ekonomiky nejdříve negativně podepsaly restriktivní opatření a následné narušení dodavatelsko-odběratelských vztahů spolu s rostoucí inflací. Rok 2022 tyto inflační tlaky v důsledku východoevropského válečného konfliktu prohloubil a strmý nárůst cen energií i vysoká inflace významným způsobem ovlivňovaly hospodaření municipalit. Výkonnost ekonomiky měřená změnou HDP v roce 2020 výrazně oslabila (pokles o 5,8 %), aby v roce následujícím meziročně vzrostla o 3,3 % a v roce 2022 pak o dal-ších 2,4 %. Rok 2023 ovšem nenaplnil očekávání (HDP pokleslo o 0,4 %) a teprve v roce 2024 je s predikovaným růstem o 2,0 % zajištěna návaznost na výkonnost před rokem 2020. Pro město Hlinsko došlo v letech 2022 a 2023 k meziročnímu nárůstu daňových příjmů o 20,0, resp. 32,0 mil. Kč.

Z uvedeného plyne, že největší vliv na meziroční vývoj celkových příjmů mají daňové příjmy reprezentované zejména sdílenými daněmi, u kterých docházelo v minulém období k neustálému růstu (po započtení kompenzačních bonusů). Investiční transfery, které jsou odvislé především od vypisovaných dotačních titulů a jsou pro město přínosem, případně kapitálové příjmy závislé na rozhodnutích zastupitelů, jsou příčinou nerovnoměrného vývoje celkových příjmů.

Graf č. 1: Vývoj příjmů

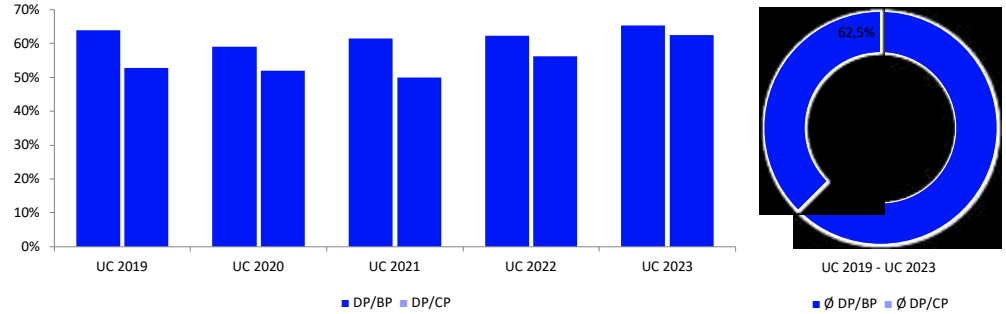
Hodnota celkových příjmů je v rámci běžných příjmů závislá zejména na vývoji ekonomiky státu a tím na inkasu sdílených daní. Podstatně menší vliv mají nedaňové příjmy a neinvestiční transfery. Meziroční vývoj příjmů je ovšem nezanedbatelně ovlivněn také realizací investičních záměrů a s tím souvisejícími obdrženými investičními dotacemi. Toto lze dokumentovat nárůstem celkových příjmů v letech 2019 až 2021, kdy město obdrželo dotace na Dopravní přestupní terminál Hlinsko (v roce 2019 24,8 a v roce 2020 16 mil. Kč), v roce 2021 na Hasičskou zbrojnici JSDH Blatno (14,7 mil. Kč). V roce 2022 lze jmenovat dotace na projekt Podzemní kontejnery na tříděný odpad (3,5 mil. Kč) nebo Modernizace veřejného osvětlení (2,8 mil. Kč).

1.1.1 Daňové příjmy

Zásadní skupinou příjmů jsou příjmy daňové, tvoří
62,5 % *běžných příjmů*
54,8 % *celkových příjmů*

Z následujících grafů, které porovnávají podíly jednotlivých příjmových skupin na běžných a celkových příjmech (vyjádření v procentech), je zřejmé, že nejdůležitější příjmovou skupinou jsou příjmy daňové. Daňové příjmy tvořily za posledních pět let v průměru 62,5 % příjmů běžných a 54,8 % příjmů celkových.

Graf č. 2: Meziroční podíl a pětiletý průměr daňových příjmů

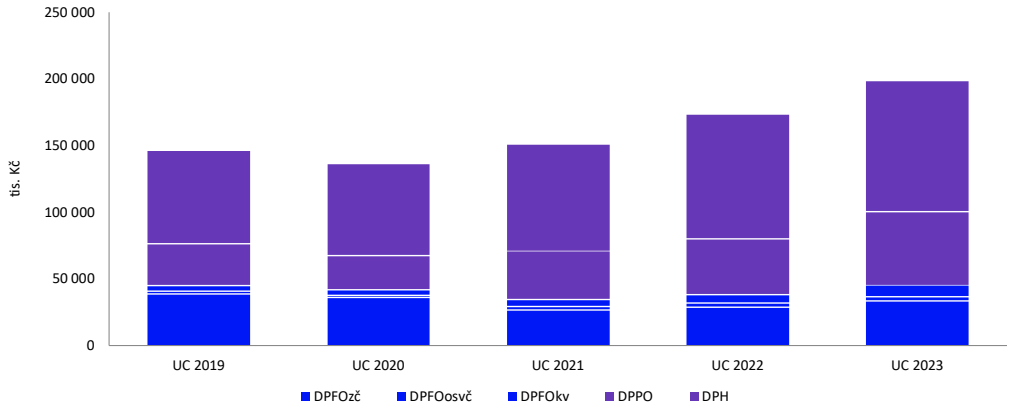
Z předcházejícího grafu je patrná dominance daňových příjmů nad ostatními příjmovými skupinami. Nedaňové, kapitálové příjmy a přijaté transfery se v průměru podílejí na běžných příjmech 37,5 % a na celkových příjmech 45,2 %.

Základ příjmové části rozpočtu města tvoří sdílené daně, které spadají do třídy daňových příjmů. Plnění rozpočtovaných příjmů v této oblasti je nutné věnovat náležitou pozornost. Historický vývoj sdílených daní je popsán v příloze č. 1.

Podíl sdílených daní na daňových příjmech

83,2 %

Graf č. 3: Vývoj sdílených daní

Poznámka: z důvodu přehlednosti a názvosloví z minulých let jsou dále v textu použity zkratky pro položku 1111 (současný název DPFO placená plátci) 1111$_{ZČ}$ (ze závislé činnosti)
1112 (současný název DPFO placená poplatníky) 1112$_{OSVČ}$ (osob samostatně výdělečně činných)

Sdílené daně predikované společností AQE advisors, a.s. vycházejí z údajů platného státního rozpočtu na rok 2024, zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům a vyhlášky 264/2023 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů. Hodnoty pro výpočet sdílených daní jsou určeny následovně:

Ukazatel	Údaj k	Hodnota
Počet obyvatel	1. 1. 2023	9 596
Počet dětí a žáků	30. 9. 2022	1 479
Katastrální výměra (ha)	1. 1. 2023	2 426,86
Procentuelní podíl na výnosu daní		0,066637
Počet zaměstnanců	1. 12. 2022	5 095
Procentuelní podíl "motivační daň"		0,091573

Tabulka č. 2: Predikce sdílených daní na aktuální rok

Daňový příjem	Podíl obcí mld. Kč	Město tis. Kč	RU 2024 tis. Kč	Město - RU tis. Kč
DPFO placená plátci	47,82	31 867	-	-
Motivační DPFO placená plátci (1,5 %)	2,88	2 636	-	-
DPFO placená plátci vč. motivační	50,70	34 503	34 445	58
DPFO placená poplatníky	3,50	2 332	2 216	117
DPFO vybíraná srážkou	9,30	6 197	5 887	310
DPPO	76,50	50 977	48 429	2 549
DPH	149,60	99 689	94 705	4 984
Celkem	289,60	193 699	185 681	8 018

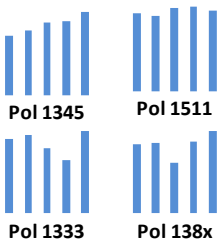
Meziroční pokles sdílených daní oproti roku 2023 dle MF

0,9 mil. Kč

Druhý sloupec tabulky uvádí očekávanou skutečnost sdílených daní dle předpokládaného plnění státního rozpočtu na rok 2024. Třetí sloupec zachycuje konkrétní predikci pro město Hlinsko - pravděpodobně dosažitelný objem financí plynoucí ze sdílených daní roku 2024. Čtvrtý sloupec obsahuje údaje sdílených daní dle upraveného rozpočtu města. Poslední sloupec tabulky zobrazuje odchylku mezi maximální predikovanou hodnotou SD, vycházející z hodnot SR a hodnotou rozpočtovanou městem. Ze srovnání třetího a čtvrtého sloupce vidíme, že rozpočet města má nižší hodnoty než tato výchozí predikce (o 4,1 % oproti predikci MF ČR). Při optimálním výběru sdílených daní tedy do rozpočtu přiteče dalších 8,0 mil. Kč. V důsledku neustále se měnícího ekonomického vývoje, spojeného s nejasným vývojem inflace, změnami cen energií, vývojem na Ukrajině a v neposlední řadě také částečným zohledněním položek plánovaného konsolidačního balíčku státního rozpočtu je pravděpodobné, že vzhledem k velkému počtu plánovaných opatření bude v průběhu roku docházet ke změnám predikce daňových příjmů i nadále. Aktuální hodnoty sdílených daní dle predikce Výboru pro rozpočtové prognózy jsou součástí závěrečné kapitoly v tabulce „Predikce sdílených daní dle MF ČR“.

Na rozpočet města a jeho střednědobý výhled má nezanedbatelný vliv vývoj ekonomiky. Ten je závislý na neovlivnitelných faktorech jako je válka na Ukrajině a z ní vyplývající energetická krize a částečně i vývoj inflace a dále je závislý na republikovém dění souvisejícím s chaotickým rozhodováním vládní pětikoalice, jejímž výsledkem je konsolidační balíček, který na příjmové straně ovlivní nejen hodnoty sdílených daní, ale i výši dalších daňových příjmů (daň z nemovitých věcí, příjmy z hazardu) a příjmy z dotací (investičních). Na výdajové straně bude vliv konsolidačního balíčku také tristní, počínaje vyššími cenami energií, přes vyšší ceny některých nakupovaných služeb až po nárůst cen materiálu, který prodraží opravy obecního majetku.

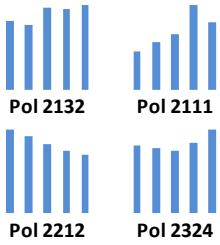
Z výše popsaných důvodů je důležité pravidelně sledovat nejen vývoj sdílených daní ale i plnění celého rozpočtu a při jakékoliv odchylce od hodnot rozpočtu na tento vývoj adekvátně reagovat.

Ostatní daňové příjmy - Kromě sdílených daní jsou dalšími významnými daňovými příjmy Poplatek za komunální odpad (položka 1345 - v průměru je příjem do rozpočtu 6,3 mil. Kč), Příjmy z daně z nemovitých věcí (položka 1511 - v průměru 5,9 mil. Kč), Příjem z poplatků za ukládání odpadů na skládku (položka 1333 - v průměru 4,9 mil. Kč) a Příjmy ze správních poplatků (položka 1361 - v průměru 4,7 mil. Kč). Ještě v roce 2023 měly významný přínos do rozpočtu města také finanční prostředky plynoucí z hazardu

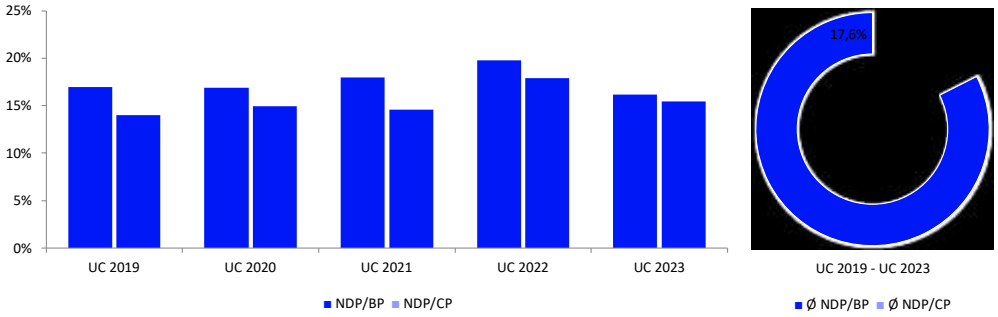
vybírané státem na základě Loterijního zákona a následně přerozdělované jednotlivým obcím (položka 1381 a 1385 – v průměru 5,4 mil. Kč). V roce 2024 díky konsolidačnímu balíčku dojde odhadem ke snížení na 1/3 současné hodnoty.

1.1.2 Nedaňové příjmy

Relativně méně významný podíl na objemu běžných, resp. celkových příjmů, mají příjmy nedaňové. V průměru sledovaného období dosahují 17,6 % příjmů běžných, resp. 15,4 % příjmů celkových. Nejdůležitější položky v této kategorii příjmů jsou Příjmy z pronájmu nemovitých věcí (položka 2132 - v průměru 17,7 mil. Kč), Příjmy z poskytování služeb (položka 2111 - v průměru 17,3 mil. Kč), Příjem sankčních plateb (položka 2212 - v průměru 10,9 mil. Kč), Přijaté neinvestiční příspěvky a náhrady (položka 2324 - v průměru 3,0 mil. Kč) a Příjmy z odvodů příspěvkových organizací (položka 2122 - v průměru 1,0 mil. Kč).

Graf č. 4: Meziroční podíl a pětiletý průměr nedaňových příjmů

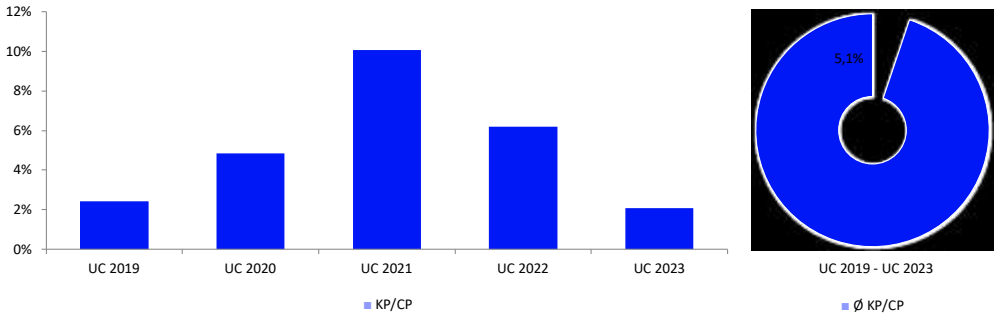

1.1.3 Kapitálové příjmy

Nejvyšší jsou kapitálové příjmy v roce 2021 ve výši
36,0 mil. Kč

Kapitálové příjmy se na celkových příjmech podílejí nejnižší částkou (v průměru 17,7 mil. Kč) s vývojem, který je závislý na potřebách a možnostech města. V průměru sledovaného období dosahují 5,1 % příjmů celkových.

Graf č. 5: Meziroční podíl a pětiletý průměr kapitálových příjmů

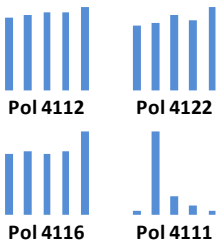
1.1.4 Přijaté transfery

Celkové příjmy jsou v průměru tvořeny podílem
17,5 %
neinvestičními transfery
7,1 %
investičními transfery

Důležitou složkou příjmů jsou také transfery (dotace). Na celkovém objemu příjmů dosahují ve sledovaném období průměrně 20,0 % příjmů běžných, resp. 24,7 % příjmů celkových.

Jejich nevýhodou, kromě položky „Neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu“, je jejich nepravidelnost a nenárokovatelnost. Další jejich nevýhodou je jejich zúčtovatelnost – nespotřebované finanční prostředky

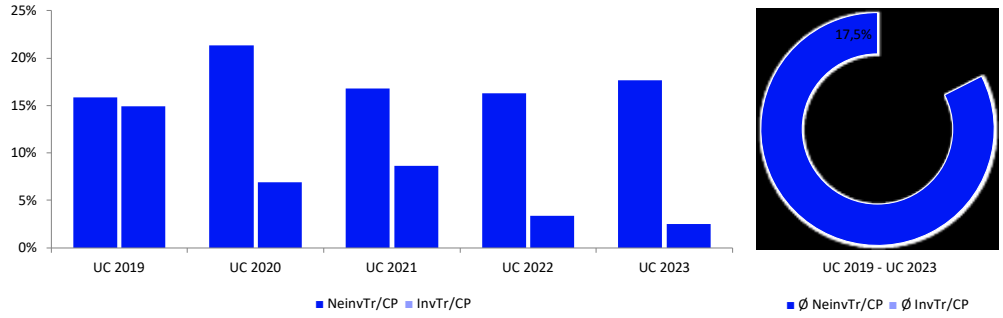
se zpravidla vracejí poskytovateli dotace. Pro další vyhodnocování hospodaření a pro snazší sestavování střednědobého výhledu rozdělujeme transfery na neinvestiční a investiční.

Přijaté neinvestiční transfery - V neinvestiční části se jedná zejména o Neinvestiční transfery ze SR v rámci souhrnného dotačního vztahu (položka 4112 - v průměru 22,5 mil. Kč ročně) a Neinvestiční přijaté transfery od krajů (položka 4122 - v průměru 19,2 mil. Kč). Nezanedbatelnými položkami jsou také Ostatní neinvestiční transfery ze SR (položka 4116 - v průměru 14,1 mil. Kč ročně) a Neinvestiční transfery z všeobecné pokladní správy SR (položka 4111 - v průměru 3,5 mil. Kč).

Přijaté investiční transfery - Pro rozvoj města jsou také důležité dotace investiční, jejichž maxima dosáhlo město v roce 2019 (49,2 mil. Kč). Investiční aktivita města v letech 2019 - 2023 je vyjádřena částkou 686,6 mil. Kč, z toho 123,0 mil. Kč bylo hrazeno z dotací (tj. 17,9 %). Výše investičních výdajů kulminovala v roce 2021, kdy město proinvestovalo 184,0 mil. Kč (16,8 % nákladů pokryly investiční dotace). Naopak v roce 2023 byly investiční transfery nejnižší (9,3 mil. Kč), přičemž výše kapitálových výdajů nevybočovala z normálu a dosahovala 124,2 mil. Kč (krytí investičními dotacemi bylo 7,48 %).

Graf č. 6: Meziroční podíl a pětiletý průměr přijatých transferů

1.2 VÝDAJE

Běžné výdaje se meziročně zvyšují, s výjimkou roku 2020. Meziroční růst je důsledkem zejména navyšování transferů veřejnoprávním subjektům, „legislativního“ zvyšování mezd zaměstnanců úřadu i příspěvkových organizací, resp. odměn členů zastupitelstva a inflačního růstu neinvestičních nákupů.

Největší dynamiku růstu ve sledovaném období zaznamenaly Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům *(nárůst o 36,0 %)*

Tabulka č. 3: Rekapitulace výdajů

Údaje (tis. Kč)	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	UC 2023
Platy a související výdaje	56 090	59 132	60 353	63 447	70 205
Neinv.nákupy a souvis.výdaje	67 883	61 053	75 881	92 534	86 375
Neinv.transf.soukromopráv.subj.	15 699	15 309	14 213	18 459	20 298
Neinv.transf.veřejnopráv.subj.	56 067	57 882	70 147	63 591	76 253
Ostatní neinvestiční výdaje	1 889	2 003	2 762	2 024	2 110
BĚŽNÉ VÝDAJE	197 628	195 379	223 355	240 055	255 241
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	135 171	127 467	184 005	115 790	124 183
VÝDAJE CELKEM	332 798	322 847	407 360	355 844	379 424

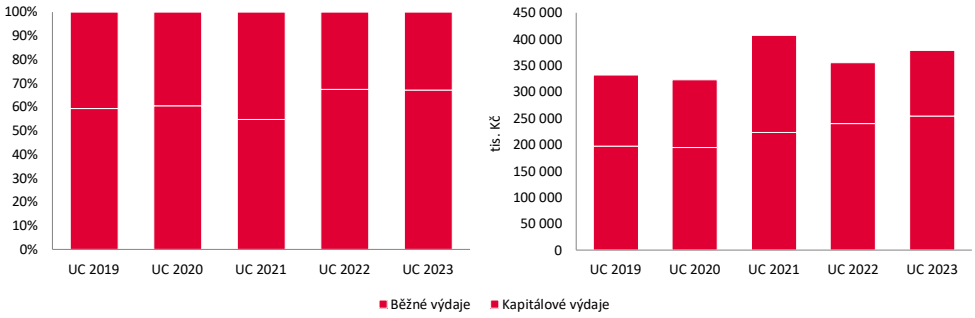
Kapitálové výdaje mají oproti tomu charakter nahodilý a pohybují se v rozmezí od 32,5 % až 45,2 % celkových výdajů. Jejich výše se odvíjí od potřeb města a vypisovaných

dotačních titulů a jsou reprezentovány zejména výdaji na budovy, haly a stavby (položka 6121). Například v roce 2019, kdy město dosáhlo jedny nejvyšších kapitálových výdajů, lze mezi významné investiční akce řadit projekt již uváděný v souvislosti s obdrženými investičními dotacemi, tedy projekt Dopravní přestupní terminál Hlinsko (42,8 mil. Kč) a v roce 2021 Sportovní hala (téměř 90 mil. Kč).

Za 5 let celkem město proinvestovalo

686,6 mil. Kč

Graf č. 7: Vývoj výdajů

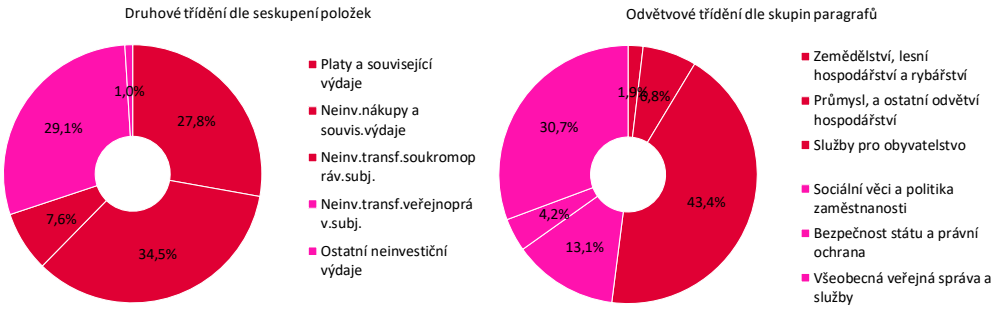
1.2.1 Běžné výdaje

Největšího růstu objemu prostředků v období 2019 - 2023 dle výdajových seskupení vykazují Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům (seskupení 53 - nárůst o 20,2 mil. Kč - zejména provozní příspěvky příspěvkovým organizacím), Neinvestiční nákupy a související výdaje - nákupy služeb a energií, opravy atd. (seskupení 51 - nárůst o 18,5 mil. Kč), Platy a související výdaje (seskupení 50 - nárůst o 14,1 mil. Kč - způsobené zejména legislativními změnami v této oblasti), Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům (seskupení 52xx - nárůst o 4,6 mil. Kč) a Ostatní neinvestiční výdaje (seskupení 54 - nárůst o 0,2 mil. Kč).

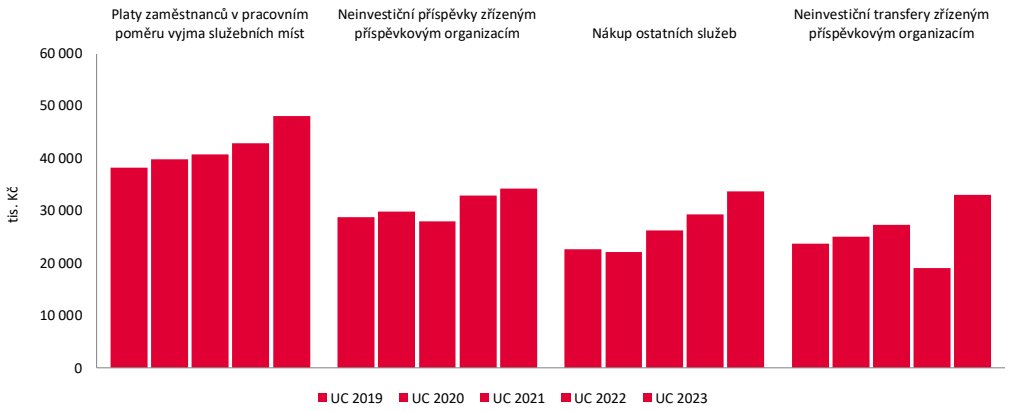
Nejvíce provozních výdajů směřovalo do Služeb pro obyvatelstvo – 43,4 % (školství, kultura, sport, veřejná zeleň) a do Všeobecné veřejné správy 30,7 % (provoz a správa města).

Graf č. 8: Vývoj běžných výdajů

V průměru za analyzované období největší objem zaznamenáváme u položek Platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma služebních míst (42,0 mil. Kč), Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím (30,8 mil. Kč), Nákup ostatních služeb (26,8 mil. Kč), Neinvestiční transfery zřízeným příspěvkovým organizacím (25,7 mil. Kč) a Opravy a udržování (25,0 mil. Kč).

Graf č. 9: Vývoj nejvýznamnějších výdajových položek

V rámci výdajových položek patří mezi odvětvově nejrozmanitější položky ostatní služby a opravy. U ostatních služeb je objem dán zejména výdaji na paragrafu Sběr a svoz komunálních odpadů (v průměru 8,1 mil. Kč), Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních) (v průměru 3,9 mil. Kč) a Podpora ostatních produkčních činností (v průměru 3,4 mil. Kč). U oprav a udržování směřovaly finanční prostředky zejména do paragrafu Silnice (v průměru 9,7 mil. Kč), Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené (v průměru 2,7 mil. Kč) a Bytové hospodářství (v průměru 2,1 mil. Kč).

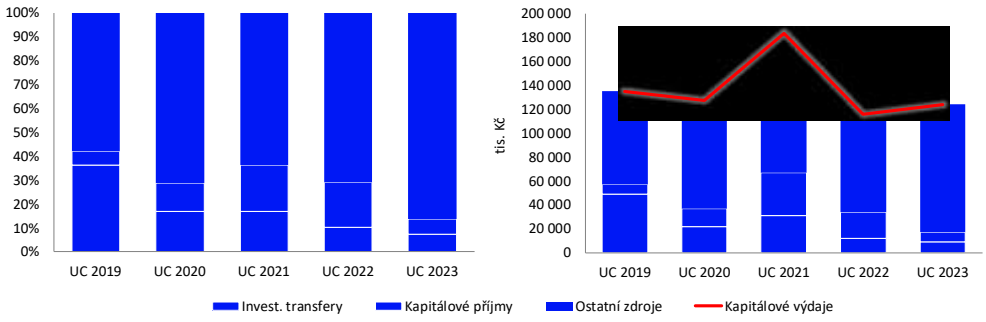
1.2.2 Kapitálové výdaje

Investiční aktivita města má nerovnoměrný vývoj s vrcholem v roce 2021. V roce 2021 město proinvestovalo nejvyšší částku (184,0 mil. Kč). Město využívá dotací, které ve sledovaném období pokryly v rozmezí od 7,5 % (2023) do 36,4 % (2019) kapitálových výdajů. Z této skutečnosti plyne, že se město snaží využívat vyhlašované dotační tituly. Lze konstatovat, že tato aktivita patří mezi jeho silnější stránky.

Investiční transfery pokryly kapitálové výdaje z

17,9 %

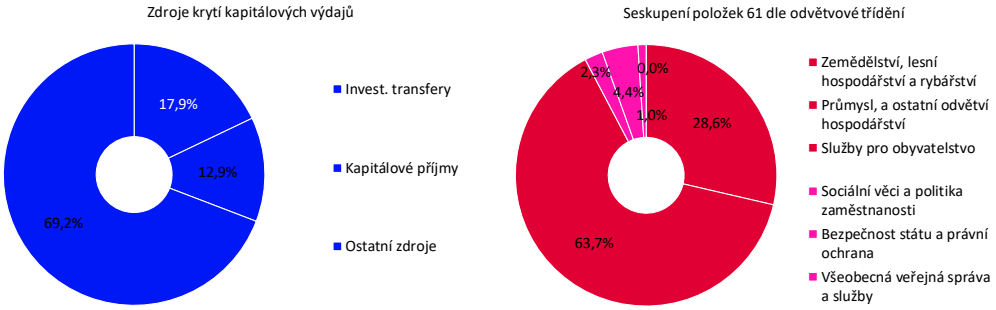
Graf č. 10: Krytí kapitálových výdajů investičními příjmy

Vlastní investiční výdaje jsou kromě investičních transferů kryty částečně i prodejem majetku a ostatními zdroji. V případě města Hlinsko ostatní zdroje tvoří finanční prostředky z uplynulých let a provozní přebytek (saldo provozního rozpočtu) aktuálního roku. Prodej majetku tvoří nejmenší část na pokrytí kapitálových výdajů (88,6 mil. Kč za uplynulých 5 let, což průměrně za rok činí jen 12,9 % vynaložených prostředků na investice), investiční transfery tvoří 17,9 % celkových finančních prostředků na krytí investic a zbývajících 69,2 % tvoří ostatní zdroje.

Nejvíce finančních prostředků na pořízení dlouhodobého majetku směřovalo do Služeb pro obyvatelstvo 63,7 % (školství, kultura sport, veřejná zeleň) a do Průmyslu a ostatních odvětví hospodářství – 28,6 % (doprava, komunikace, odvádění a čištění odpadních vod).

Graf č. 11: Krytí kapitálových výdajů minulého období

Největší podíl na seskupení položek 61 (tj. kapitálové výdaje bez investičních finančních a transferových výdajů) směřuje do odvětvové skupiny Služby pro obyvatelstvo (63,7 %) - dominantní jsou zde výdaje na paragrafech Sportovní zařízení ve vlastnictví obce a Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené) a Průmysl, a ostatní odvětví hospodářství (28,6 % - převažují výdaje na paragrafech Silnice a Ostatní záležitosti pozemních komunikací).

1.3 HOSPODAŘENÍ

Při vyhodnocování finančního hospodaření municipality si je třeba uvědomit, že rozpočet i střednědobý výhled rozpočtu se skládá z příjmů a výdajů.

Rozdíl mezi běžnými příjmy a výdaji se nazývá **provozní přebytek** (saldo provozního rozpočtu). To jsou prostředky, které ÚSC slouží primárně ke splátkám jistin a na financování investičních záměrů obce. Rozdíl mezi veškerými příjmy a všemi výdaji během rozpočtového roku (totožný s kalendářním rokem) se nazývá **saldo bez financování**. Z těchto dvou indikátorů je mnohem **důležitější** provozní přebytek než saldo rozpočtu. Důležitost monitorování těchto indikátorů se zvyšuje, pokud indikátory nabývají záporných hodnot. Jestliže je schválen deficitní rozpočet (je realizováno více výdajů než příjmů), může být tento deficit pokryt z přebytku hospodaření minulých let. Záporný provozní přebytek (provozní saldo) indikuje možné ohrožení hospodaření municipality. Ve svém důsledku tato skutečnost značí, že ÚSC nemá dostatek provozních příjmů na úhradu svých běžných (provozních) výdajů. Tento provozní schodek pak pokrývá buď prodejem majetku nebo úvěrem.

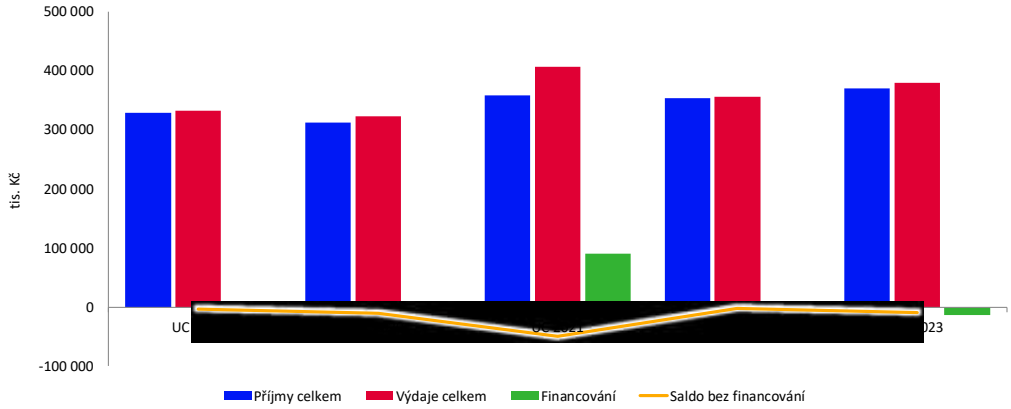
Tabulka č. 4: Rekapitulace hospodaření

Údaje (tis. Kč)	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	UC 2023
Provozní přebytek (PP)	74 202	80 054	67 776	79 619	97 917
Rozdíl PP a spl.jistin	63 379	69 223	11 631	64 435	82 484
Příjmy celkem	328 937	312 141	358 160	353 439	370 136
Výdaje celkem	332 798	322 847	407 360	355 844	379 424
SALDO bez financování	-3 862	-10 705	-49 200	-2 405	-9 287
Příjmy vč. financování	330 062	322 627	505 119	354 245	372 164
Výdaje vč. financování	352 445	333 678	463 505	371 063	394 857
BILANCE HOSPODAŘENÍ	-22 383	-11 051	41 613	-16 818	-22 693
Ukazatel provozních úspor (%)	27,30	29,06	23,28	24,91	27,73
Ukazatel dluhové služby (%)	3,59	3,74	16,08	5,08	4,82

Analýza hospodaření města je základním krokem pro sestavení SVR. Ukazuje, že město hospodařilo v jednotlivých letech s příjmy v celkových objemech od 312,1 mil. Kč (2020) až do 370,1 mil. Kč (2023). Celkový objem výdajů se pohyboval od 322,8 mil. Kč (2020) do 407,4 mil. Kč (2021). Město hospodařilo ve všech letech (2019 – 2023) s deficitem. Nejvyšší deficit evidovalo v roce 2021 (49,2 mil. Kč), ale v tomto roce také nejvíce investovalo (184 mil. Kč).

Graf č. 12: Vývoj příjmů, výdajů a salda hospodaření

Záporné saldo bez financování v celém pětiletém období odráží výši investičních výdajů od 115,8 do 184 *mil. Kč.*

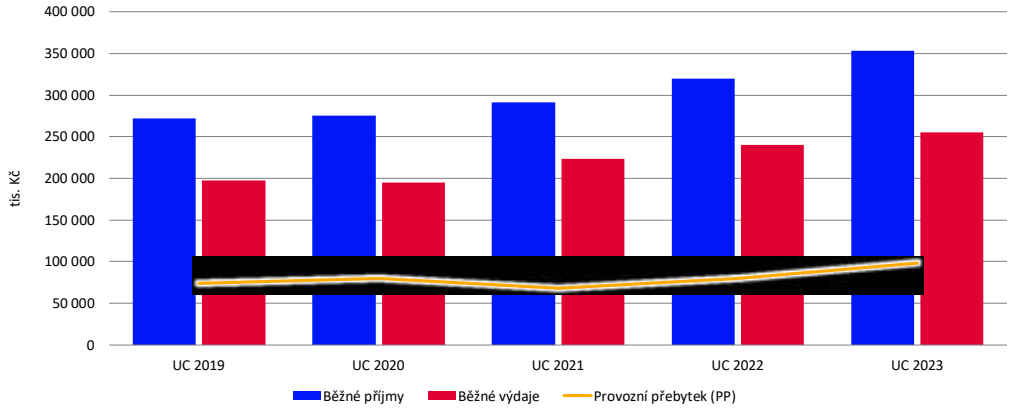
Pozitivním zjištěním, po analýze hospodaření za uplynulé pětileté období, je skutečnost, že město z provozního rozpočtu (po uhrazení splátek půjčených prostředků) mohlo využít více jak 291,2 mil. Kč na svůj rozvoj. Zůstatek na běžných účtech města poklesl od roku 2019 do roku 2023 **pouze o** 1,8 mil. Kč.

1.3.1 Základní ukazatele hospodaření

O vztahu mezi provozními příjmy a výdaji nejlépe vypovídá **provozní přebytek**. V každém analyzovaném roce nabýval provozní přebytek kladných hodnot. Nejnižší hodnoty tento základní ukazatel dosáhl v roce 2021 (67,8 mil. Kč), nejvyšší pak v roce 2023 (97,9 mil. Kč). Průměrná hodnota provozního přebytku ve sledovaném období byla 79,9 mil. Kč.

V každém roce provozní přebytek dosahuje ***kladných hodnot***

Graf č. 13: Vývoj běžných příjmů, výdajů a provozního přebytku

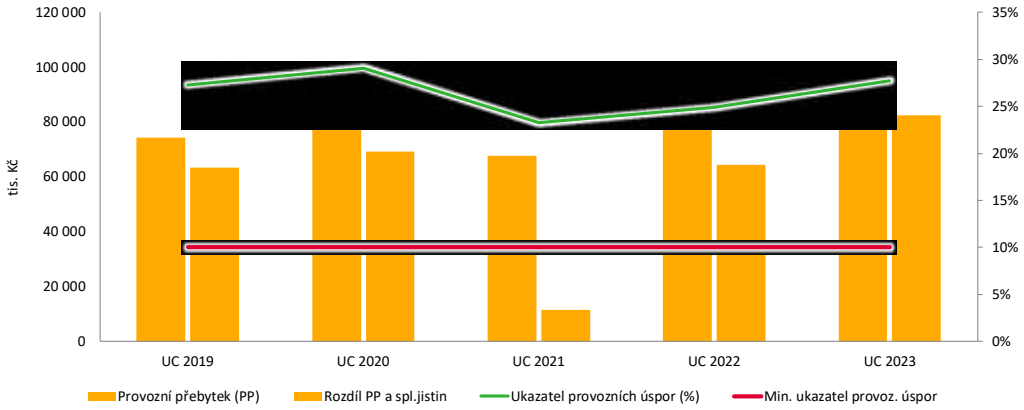

Další možností, jak zhodnotit hospodaření města, jsou hodnoty ukazatele provozních úspor. Ukazatel vyjadřuje procentuální hodnotu finančních prostředků, které zůstávají z provozních příjmů po úhradě provozních výdajů na krytí investičních záměrů města.

Minimální hodnota ukazatele je 10 %, v ideálním případě se procentuální výše ukazatele má pohybovat okolo hodnoty 25 %, která i odpovídá celostátnímu průměru v tomto pětiletém období.

Hodnoty ukazatele provozních úspor nejvíce ovlivňují sdílené daně a platy a související výdaje, příspěvky PO a nákup ostatních služeb

Graf č. 14: Vývoj provozních ukazatelů

Předcházející graf ukazuje kolísavé hodnoty **ukazatele provozních úspor**. Pozornost upoutá především hodnota ukazatele v roce 2021, což je důsledek zvýšených neinvestičních nákupů, z menší části pak výší příspěvků PO. Ukazatel se jinak pohybuje okolo optimální úrovně.

Pro města s dluhovou službou je důležitým ukazatelem hospodaření **rozdíl provozního přebytku a splátek jistin**. Pro tento ukazatel platí stejné závěry jako pro provozní přebytek – jeho hodnoty by měly být vždy kladné, protože až po uhrazení splátek jistin v daném roce ukazatel vyjadřuje částku z provozního rozpočtu použitelnou na rozvoj města formou investičních výdajů. V analyzovaném období nabývá tento ukazatel kladných hodnot.

V rámci posouzení hospodaření v minulosti je důležité zaměřit se na plnění a vývoj běžných (provozních) příjmů a výdajů. Pro obecné posouzení dlouhodobé udržitelnosti hospodaření platí, že nárůst běžných příjmů by měl být vyšší než nárůst běžných výdajů. V období let 2019 - 2023 byl součet provozních příjmů 1 511,2 mil. Kč, zatímco ve stejném období město utratilo na provozních výdajích 1 111,7 mil. Kč. Jedna z podmínek udržitelného hospodaření byla splněna.

Oživení ekonomiky v roce 2023: růst daňových příjmů o 32,0 mil. Kč, v investicích nárůst o 8,4 mil. Kč.

Růst objemu provozních příjmů od roku 2019 do roku 2023 byl 81,3 mil. Kč, zatímco provozní výdaje ve stejném období vzrostly o 57,6 mil. Kč. Je zřejmé, že objem prostředků v absolutním vyjádření ve sledovaném období roste, přičemž provozní příjmy rostly rychlejším tempem než provozní výdaje. Tento stav je platný i navzdory několikrát zmiňované pandemii a vysoké inflaci. A také z tohoto důvodu byl rozpočet města schválen v tendencích minulých let.

1.3.2 Posouzení krátkodobého plánování

Rozpočet obce je finanční plán, který sestavuje obec na rozpočtové období (kalendářní rok). Při zpracování rozpočtu obce se vychází ze střednědobého výhledu rozpočtu, tak jak definuje zákon (č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů). Pro sestavení SVR platí obrácené pravidlo, tj základem pro sestavení SVR je aktuálně

platný rozpočet. Už při sestavování rozpočtu je proto nutné dodržovat **pravidlo rychlejšího růstu běžných příjmů než provozních výdajů**. Opačný případ, kdy běžné výdaje rostou rychleji než běžné příjmy, je dlouhodobě neudržitelný. Proto je důležité věnovat náležitou pozornost sestavení střednědobému výhledu rozpočtu. Kvalitně sestavený střednědobý výhled rozpočtu, tedy vlastně víceletý finanční plán, pomáhá lépe zvládat hospodaření ÚSC a tím i eliminovat takové sestavení rozpočtu, které by mohlo ohrozit hospodaření municipality.

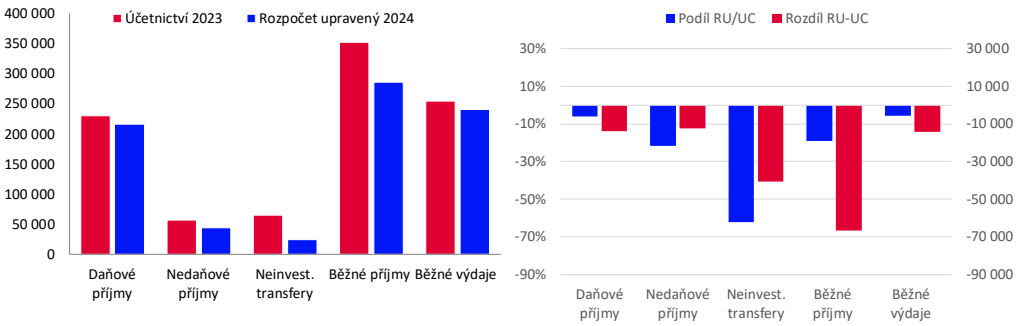
Posouzení platného rozpočtu je rozděleno na část provozních hodnot a část investičních (kapitálových) hodnot, protože v kapitálové části rozpočtu zpravidla dochází během roku k velkým změnám v důsledku celé řady okolností v oblasti příprav, realizace i změn v investičních prioritách.

Tabulka č. 5: Porovnání rozpočtu a skutečnosti minulého období (provozní)

Údaje (tis. Kč)	Daňové příjmy	Nedaňové příjmy	Neinvest. transfery	Běžné příjmy	Běžné výdaje
Účetnictví 2023	230 812	57 044	65 301	353 158	255 241
Rozpočet upravený 2024	216 932	44 586	24 808	286 325	241 136
Rozdíl RU-UC	-13 880	-12 459	-40 493	-66 832	-14 104
Podíl RU/UC	-6,01%	-21,84%	-62,01%	-18,92%	-5,53%

V předcházející tabulce jsou porovnány účetní hodnoty roku 2023 s hodnotami platného rozpočtu roku 2024. V provozní příjmové oblasti vykázaly pokles jak Daňové (13,9 mil. Kč), tak Nedaňové příjmy (12,5 mil. Kč) i Neinvestiční transfery (40,5 mil. Kč). Pokles je evidován i u provozních výdajů (14,1 mil. Kč). Pokles v oblasti neinvestičních transferů je zapříčiněn platnou metodikou (do konce roku 2024) začleňování transferů do rozpočtu (evidence v rozpočtu je možná až po „přiznání“ dotace). Provozní rozpočet díky těmto skutečnostem klesá o 52,7 mil. Kč.

Graf č. 15: Porovnání rozpočtu a skutečnosti minulého období (provozní)

V procentuálním vyjádření poklesly provozní příjmy o 18,9 %, zatím co běžné výdaje poklesly o 5,5 %.

Posouzení kapitálového (investičního) rozpočtu je uváděno pro celkový přehled samostatně, protože během celého rozpočtového roku dochází k podstatným změnám a u této kategorie záleží zejména na investičních záměrech ÚSC.

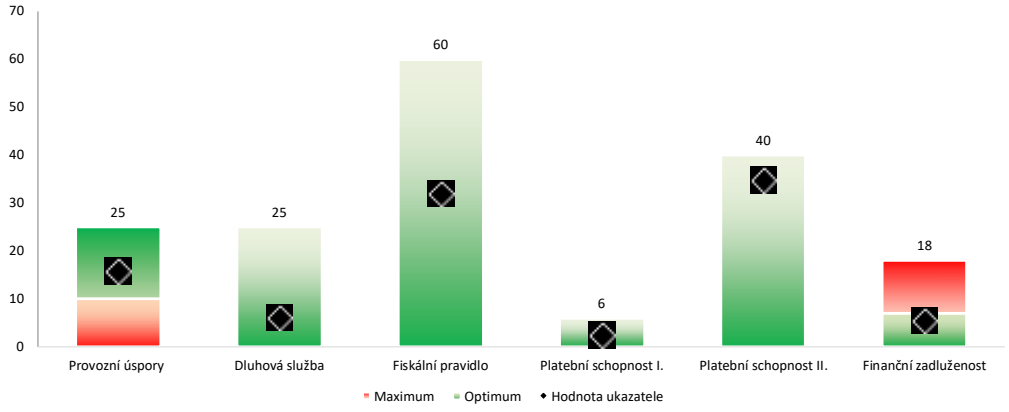
Tabulka č. 6: Porovnání rozpočtu a skutečnosti minulého období (investiční)

Údaje (tis. Kč)	Kapitálové příjmy	Investiční transfery	Přijaté transfery	Investiční příjmy	Kapitálové výdaje	Příjmy celkem	Výdaje celkem
UC 2023	7 688	9 291	74 592	16 978	124 183	370 136	379 424
RU 2023	3 415	0	24 808	3 415	63 167	289 740	304 303
RU-UC	-4 273	-9 291	-49 784	-13 563	-61 016	-80 396	-75 120
RU/UC	-55,58%	-100,00%	-66,74%	-79,89%	-49,13%	-21,72%	-19,80%

O kvalitě rozpočtu vypovídají ukazatele, poměřující základní hodnoty vztažené k velikosti provozního, resp. celkového rozpočtu.

V následujícím grafu hodnoty analyzovaných ukazatelů dokládají velmi dobře sestavený rozpočet. Je třeba zmínit, že hodnoty dluhových ukazatelů jsou optimální díky nízké dluhové službě. Ukazatel provozních úspor sice nenabývá optimálních hodnot, stále se však pohybuje nad minimální úrovní. Z hodnot ukazatelů vyplývá, že rozpočet je sestaven a aktualizován ve výborné kvalitě a odpovídá požadavkům města i hodnotám rozpočtů v minulosti ve stejném ročním období.

Graf č. 16: Hodnocení vybraných ukazatelů

Z předcházejícího plyne, že se v roce 2024 jedná o finanční plán v druhém měsíci rozpočtového roku, hodnoty nejsou konečné. Je třeba si uvědomit, že v průběhu rozpočtového roku dochází ke změnám rozpočtu, zejména v dotační oblasti, a tato skutečnost v konečném důsledku mění základní ekonomické ukazatele a tím i celkové hospodaření města.

Tabulka č. 7: Upravený rozpočet a skutečnost minulého období

Ukazatel	UC/RU 19	UC/RU 20	UC/RU 21	UC/RU 22	UC/RU 23
Daňové příjmy	109,2%	96,1%	114,7%	119,1%	113,3%
Nedaňové příjmy	112,1%	111,5%	116,3%	138,9%	129,9%
Neinvestiční transfery	210,0%	289,6%	243,7%	208,3%	217,3%
Běžné příjmy	120,9%	117,9%	129,1%	133,1%	127,2%
Běžné výdaje	92,7%	103,5%	116,1%	112,1%	106,0%

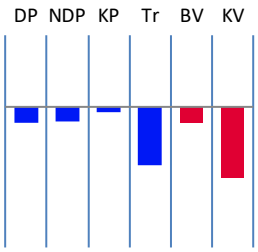
Poznámka: Hodnoty upraveného rozpočtu jsou za únor jednotlivých let

Dokladem zlepšeného plnění rozpočtu v průběhu roku jsou hodnoty zobrazené v předcházející tabulce. Největší rozdíl mezi skutečnou hodnotou na konci roku a rozpočtovanou částkou v průměru dosahují neinvestiční transfery (133,8 %). Je to z důvodu nemožnosti rozpočtovat tyto hodnoty do obdržení rozhodnutí o přidělení dotace (zřejmý je také vliv kompenzačních bonusů spojených s pandemií). Zlepšené plnění je možné sledovat také u daňových (10,5 %) a především nedaňových příjmů

(21,8 %). Kapitálová část rozpočtu není uváděna záměrně, protože při porovnání rozpočtu se skutečností zpravidla dochází k velkým rozdílům v důsledku celé řady okolností v oblasti příprav, realizace i změn v investičních prioritách během roku.

Hodnoty ukazatelů v roce 2020 jsou ovlivněny pandemickou krizí, která propukla v březnu téhož roku. Proto je upravený rozpočet v tomto roce specifický a hodnoty daňových a nedaňových příjmů se jeví jako nadhodnocené. Výše neinvestičních transferů je pak ovlivněna výplatou kompenzačního bonusu, který částečně eliminoval pokles na položce 1111 ($DPFO_{zč}$).

Porovnání upraveného rozpočtu za stejné období s účetními výsledky v rámci minulých let pak poukazuje na skutečnost, že platný rozpočet odráží určitou míru opatrnosti, a tudíž plánované běžné příjmy jsou podhodnocené (v průměru o 25,7 %) a běžné výdaje pak jsou predikovány mírně nadhodnocené (v průměru o 6,1 %). V konečném výsledku ovšem výsledek hospodaření dosahuje optimističtějších hodnot oproti plánu na počátku rozpočtového období.

Závěr posouzení aktuálního rozpočtu: Pozornost musí být primárně soustředěna na sestavení plánovacího dokumentu (rozpočtu), ze kterého vychází SVR. V rámci analýzy minulého období jsme posuzovali také rozpočet na aktuální rok. Při absolutním meziročním porovnání dle tříd rozpočtové skladby vykazují pokles všechny třídy, a to jak v příjmové, tak i výdajové oblasti. Celkový pokles příjmů dosahuje 80,4 mil. Kč. Výdaje jsou nižší o 75,1 mil. Kč.

Posuzovali jsme hodnoty platného rozpočtu s dosaženými hodnotami účetní skutečnosti na konci rozpočtového roku. Bylo konstatováno, že rozpočet odráží určitou **míru opatrnosti** (podhodnocené příjmy a téměř realistické výdaje). Je třeba ale dodržovat jedno důležité pravidlo – provozní (běžné) výdaje **nesmí růst rychleji** než provozní (běžné) příjmy.

1.4 MONITORING HOSPODAŘENÍ

*Nutný **důsledný** monitoring plnění rozpočtu – **okamžité** reagování na odchylky od platného rozpočtu.*

S cílem zabezpečit rozpočtovou disciplínu, omezit dlouhodobě deficitní hospodaření financované z cizích zdrojů a posílit spoluzodpovědnost za vývoj veřejných financí, byl s účinností od roku 2018 přijat zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. Zákon mimo jiné definuje tzv. fiskální pravidlo, podle kterého musí ÚSC hospodařit tak, aby výše jeho dluhu nepřesáhla 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky. Pokud je tato hranice překročena:

- ÚSC má povinnost postupně splácet předchozí dluhy ve výši nejméně 5 % z rozdílu mezi výší dluhu a 60 % jeho průměrných příjmů za poslední 4 rozpočtové roky.
- Pokud ÚSC nesnižuje dluhy alespoň o zákonné minimum, MF ČR v následujícím kalendářním roce rozhodne o pozastavení převodu jeho podílu na výnosu daní.

Z pohledu pravidla rozpočtové odpovědnosti je strop pro výši dluhu v roce 2023

209,1 mil. Kč

Tabulka č. 8: Fiskální pravidlo hospodaření

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	UC 2023
Dluh	66 977	66 179	155 668	140 484	125 051
Průměr příjmů za 4 roky	268 792	289 483	314 938	338 169	348 469
Fiskální pravidlo	24,92%	22,86%	49,43%	41,54%	35,89%
Průměr příjmů za 4 roky (60 %)	161 275	173 690	188 963	202 902	209 082

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že dluh města nepřekračuje povolenou 60% hranici, Strop pro výši dluhu v roce 2023 je 209,1 mil. Kč.

Pravidlo rozpočtové odpovědnosti je jedním ze tří monitorujících ukazatelů Ministerstva financí ČR. Zbylými dvěma jsou:

- **Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům -** Ukazatel vyjadřuje poměr zadlužení k celkovému majetku ÚSC. Za rizikovou hodnotu je považován ukazatel vyšší než 25 %.
- **Celková likvidita** - Ukazatel stanovuje poměr, kterým je město schopno krýt své krátkodobé závazky především prostředky na bankovních účtech a hotovostí. Za rizikovou hodnotu se považuje hodnota menší než 1.

Kromě uvedených monitorujících ukazatelů je sledována také soustava informativních ukazatelů. Mezi vybrané informativní ukazatele s úzkou vazbou na dluhové hospodaření dále patří:

- **Ukazatel dluhové služby** - Ukazatel stanovuje poměr, kterým je obec schopna krýt svou roční dluhovou službu svými celkovými příjmy. Za rizikovou hodnotu je považován ukazatel vyšší než 25 %.

Tabulka č. 9: Vývoj ukazatelů dluhového hospodaření

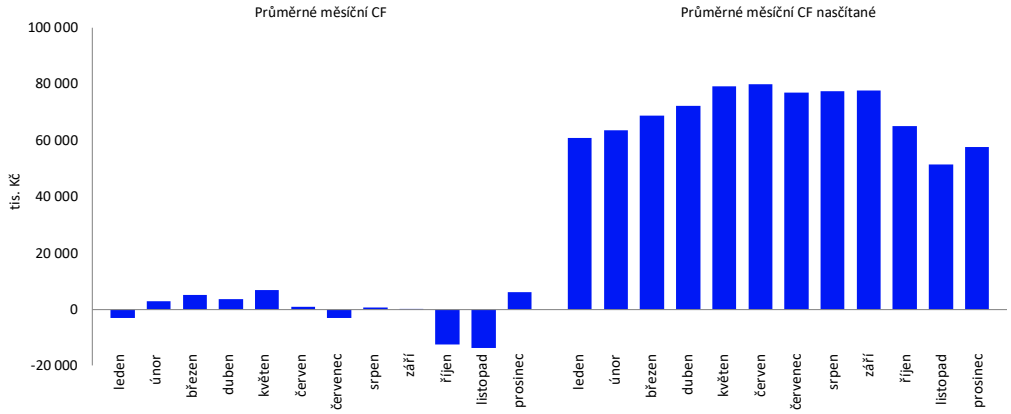
Monitorující ukazatel	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	UC 2023
Fiskální pravidlo	24,92%	22,86%	49,43%	41,54%	35,89%
Celková likvidita	3,64	2,08	4,08	1,72	1,95
Podíl cizích zdrojů a celkových aktiv	11,80%	10,30%	14,25%	14,59%	10,88%
Ukazatel dluhové služby	3,59%	3,74%	16,08%	5,08%	4,82%

Překročení hraničních hodnot u všech tří monitorujících ukazatelů současně pouze indikuje možné riziko hospodářských problémů, ale nutně neznamená, že je město v nepříznivé finanční situaci. Pro město Hlinsko jsou příznivé hodnoty všech ukazatelů.

1.5 ANALÝZA CASH FLOW

Problematika cash flow města je úzce spojena s uvolňováním finančních prostředků náležejících obci jako podíl na daňovém výnosu a ostatních, zejména mandatorních, příjmech. Tento systém zjišťování finančního toku nepokrývá zcela finanční potřeby municipalit v průběhu roku a vytváří tak tlaky na efektivní řízení krátkodobého financování rozpočtových výdajů. Proto není výjimkou, že hodnoty cash flow jsou záporné, jak dokumentuje následující graf.

Graf č. 17: Průměrné měsíční cash flow

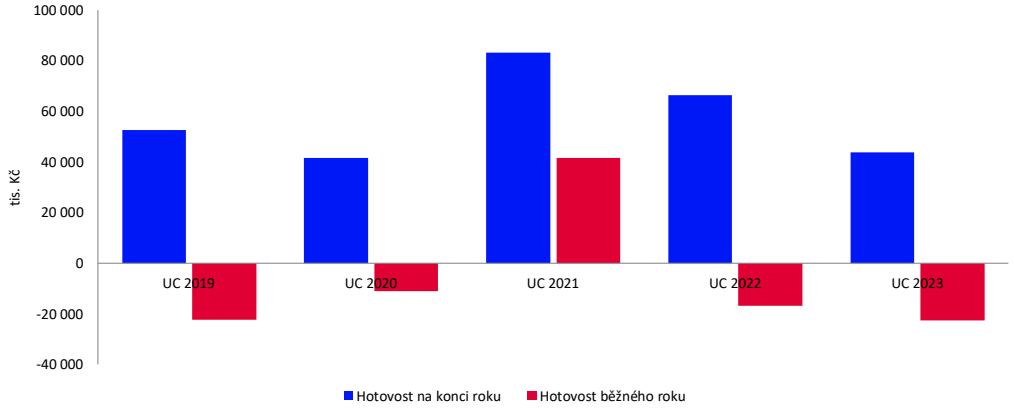

Poznámka: Hodnoty jsou vypočteny jako průměr za roky 2019 - 2023

Výše vlastních finančních prostředků je závislá na investiční aktivitě města

Pro hodnocení finanční stability města je však důležité, aby hodnota vlastních finančních prostředků na konci rozpočtového roku pokrývala financování základních potřeb města. Následující graf znázorňuje danou situaci města.

Graf č. 18: Vývoj cash flow

Hodnoty cash flow vycházejí ze schválených závěrečných účtů města a jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tabulka č. 10: Vývoj cash flow a platební schopnosti

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	UC 2023
Celková dluhová služba	66 977	66 179	155 668	140 484	125 051
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	10 823	10 832	56 145	15 183	15 434
Provozní přebytek	74 202	80 054	67 776	79 619	97 917
Platební schopnost I. řádu	0,90	0,83	2,30	1,76	1,28
Platební schopnost II. řádu	14,59%	13,53%	82,84%	19,07%	15,76%
Hotovost na konci roku	52 407	41 356	82 969	66 152	43 458
Hotovost běžného roku	-22 383	-11 051	41 613	-16 818	-22 693

V analyzovaných letech vykazuje stav peněžních prostředků běžného roku záporné saldo (vyjma roku 2021), což je způsobeno vysokou investiční činností města. K vyrovnání hospodaření těchto let město zpravidla zapojovalo přebytek finančních prostředků z předcházejících let, kdy investovalo méně a vytvářelo si finanční rezervu právě pro tyto případy a částečně investiční aktivitu krylo přijatými úvěry.

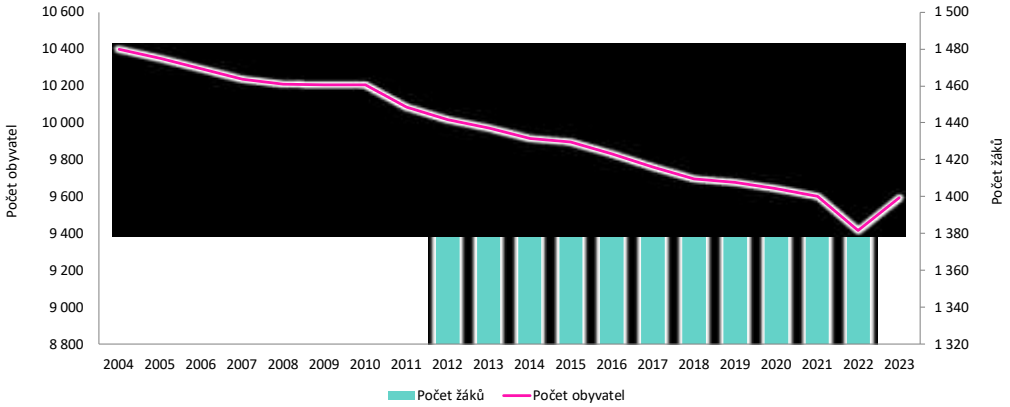
Finanční stabilitu a schopnost města plnit svoje závazky lze posoudit na základě ukazatele platební schopnosti prvního řádu (optimum pod hranicí 2, maximální přípustná hodnota 6) a platební schopnosti druhého řádu (pod 20 % optimální stav, do 40 % stav uspokojivý). Vysoká (mimořádná) hodnota ukazatele Platební schopnost II. řádu (82,84 %) byla způsobena jednorázovou splátkou úvěru (56,1 mil. Kč).

1.6 ZÁVĚRY ANALÝZY HOSPODAŘENÍ

Město v období 2019 - 2023 disponovalo zůstatky na účtech ve výši 44,3 mil. Kč (2020) až 88,3 mil. Kč (2021). Úroveň dlouhodobých pohledávek se v celém sledovaném období pohybovala v intervalu od 1,2 mil. Kč (2023) do 2,8 mil. Kč (2020). Objem dlouhodobých závazků se pohyboval od 27,3 mil. Kč (2023) do 63,3 mil. Kč (2022). Stav nesplacených úvěrů se pohyboval v rozmezí od 66,2 mil. Kč (2020) do 155,7 mil. Kč (2021).

Graf č. 19: Vývoj počtu obyvatel a počtu žáků

Poznámka: Počet obyvatel je uváděn k 1.1. a počty žáků k 30.9. daného roku

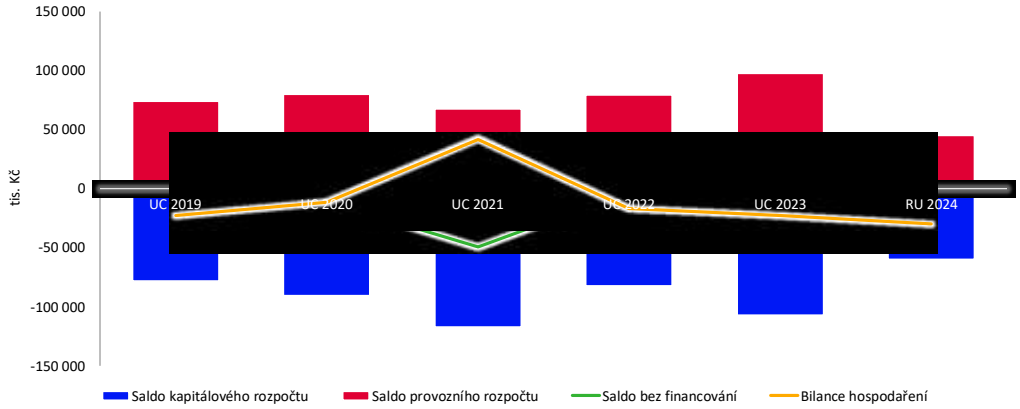
Růstový trend počtu žáků

Trend snižování počtu obyvatel

Počet obyvatel v období 2004 – 2023, až na několik výjimek, meziročně klesá (804 obyvatel), naopak vývoj počtu žáků má rostoucí trend ve sledovaném období 2013 - 2022 (71 žáků). Vývoj těchto dvou kategorií má mírně negativní vliv na inkasované sdílené daně, prioritní ovšem zůstává vývoj ekonomiky. Dopad změny počtu obyvatel a žáků ve výše uvedených časových horizontech lze ilustrovat modelovým výpočtem sdílených daní dle přílohy zmíněné vyhlášky 264/2023 Sb. Úbytkem počtu obyvatel v uvedeném období město přichází cca o 13,4 mil. Kč na podílu sdílených daní. V případě uvedeného nárůstu počtu žáků město dostává o cca 1,4 mil. Kč více.

Vlastní investiční aktivita města způsobuje záporné saldo hospodaření ve všech analyzovaných letech. Záporné saldo je zapříčiněno poměrně vysokými investičními výdaji. Vliv splácení závazků přijatých v předešlém období se projevil zejména na hodnotách ukazatele dluhové služby. Ukazatel ve sledovaném období dosahoval hodnot v intervalu od 3,74 % (2019) do 16,08 % (2021). V celém sledovaném období se jedná o příznivé hodnoty. Saldo hospodaření v rozpočtu na rok 2024 je kryto přijatým úvěrem (0,4 mil. Kč) a přebytky hospodaření minulých let ve výši 29,9 mil. Kč.

Graf č. 20: Saldo provozního a kapitálového rozpočtu

1.6.1 Rekapitulace

V rámci kapitoly byla provedena analýza hospodaření minulého období s důrazem na vývoj základních ekonomických ukazatelů. Výstup analýzy je základním předpokladem pro sestavení střednědobého výhledu rozpočtu, který je do značné míry ovlivněn také externími podmínkami. Níže uvádíme přehled vybraných výstupů analýzy a externích faktorů, které budou nebo mohou ovlivňovat hospodaření výhledového období.

POZITIVA HOSPODAŘENÍ

- Bohatá investiční činnost – za pětileté období proinvestováno 686,6 mil. Kč
- Využívání vypisovaných investičních dotačních titulů (kryto 17,9 % investic)
- Trvale rostoucí počet žáků (71)
- Optimální hodnota provozního hospodaření (minimální hodnota PP/BP 23,28 % při optimální výši 25 %)
- Únosné dluhové zatížení (maximální hodnota fiskálního pravidla 49,43 %)
- Dostatečná rezerva finančních prostředků - hotovost na konci roku 2023 ve výši 43,5 mil. Kč

MOŽNÉ OHROŽENÍ HOSPODAŘENÍ

- Prodlužující se ekonomická krize
- Zvýšené nároky na krytí provozních i kapitálových výdajů – platy, energetická krize, inflace (ceny materiálu, služeb, apod.)
- Stále vysoké úrokové sazby
- Trvale klesající počet obyvatel (-804)
- Nestabilita veřejných financí, konsolidační balíček
- Uprchlická krize – mezinárodní politická situace

2 Střednědobý výhled rozpočtu

Střednědobý výhled rozpočtu je sestaven s jistou mírou opatrnosti, tzn. s mírně nižšími očekávanými příjmy a trochu nadhodnocenými výdaji. Je ale postaven na reálných základech.

Metodický pokyn MF čj.: MF-25289/2023/2202-1 k obsahu rozpočtu územního samosprávného celku podle rozpočtových pravidel územních rozpočtů - transfer poskytovaný ze státního rozpočtu, zakládá od roku 2025 povinnost ÚSC zahrnovat část účelových dotací již do návrhu rozpočtu na základě příslušného podkladu (např. střednědobý plán rozvoje sociálních služeb) nebo provedeného kvalifikovaného odhadu (např. upravená výše transferu minulého rozpočtového období). Jedná se zejména o dotace poskytované do sociální oblasti Ministerstvem práce a sociálních věcí, dále dotace na vzdělávání z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a dotace týkající se voleb. Proto tyto transfery jsou zahrnuty do zpracování SVR.

Hodnoty SVR, zejména v provozní části, silně ovlivňuje energetická krize a očekávané změny financování z konsolidačního balíčku.

Tabulka č. 11: Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu

Text (tis. Kč)	UC 2022	UC 2023	RU 2024	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028	SVR 2029
Daňové příjmy	198 812	230 812	216 932	233 842	242 128	250 418	256 003	261 994
Nedaňové příjmy	63 312	57 044	44 586	45 023	45 090	45 776	46 369	46 877
Neinvestiční transfery	57 549	65 301	24 808	24 519	25 003	25 496	26 002	26 520
BĚŽNÉ PŘÍJMY	319 673	353 158	286 325	303 384	312 220	321 689	328 374	335 390
Kapitálové příjmy	21 841	7 688	3 415	47 896	0	0	0	0
Investiční transfery	11 925	9 291	0	1 801	35 859	50 017	46 682	30 615
INVESTIČNÍ PŘÍJMY	33 766	16 978	3 415	49 697	35 859	50 017	46 682	30 615
PŘÍJMY CELKEM	353 439	370 136	289 740	353 081	348 079	371 706	375 056	366 006
Běžné výdaje	240 055	255 241	241 136	228 879	230 526	231 200	233 929	236 855
Kapitálové výdaje	115 790	124 183	63 167	96 415	120 502	137 623	133 856	47 372
VÝDAJE CELKEM	355 844	379 424	304 303	325 295	351 029	368 824	367 785	284 227
SALDO bez financování	-2 405	-9 287	-14 563	27 786	-2 949	2 883	7 271	81 779
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	15 183	15 434	15 689	15 960	16 238	16 053	8 148	8 148
Přijaté půjčky	806	1 600	381	0	0	0	0	0
Řízení likvidity	-36	427	0	0	0	0	0	0
FINANCOVÁNÍ	-14 413	-13 406	-15 308	-15 960	-16 238	-16 053	-8 148	-8 148
Příjmy vč. financování	354 245	372 164	290 122	353 081	348 079	371 706	375 056	366 006
Výdaje vč. financování	371 063	394 857	319 992	341 255	367 266	384 876	375 933	292 375
BILANCE HOSPODAŘENÍ	-16 818	-22 693	-29 871	11 826	-19 187	-13 170	-877	73 631
Provozní přebytek (PP)	79 619	97 917	45 189	74 505	81 694	90 489	94 446	98 535
Rozdíl PP a spl.jistin	64 435	82 484	29 500	58 545	65 456	74 436	86 298	90 387
Ukazatel provozních úspor (%)	24,91	27,73	15,78	24,56	26,17	28,13	28,76	29,38
Dluhová základna	353 439	370 136	289 740	353 081	348 079	371 706	375 056	366 006
Dluhová služba	17 947	17 850	17 738	17 641	17 545	16 976	8 833	8 737
Ukazatel dluhové služby (%)	5,08	4,82	6,12	5,00	5,04	4,57	2,36	2,39

2.1 PROVOZNÍ HOSPODAŘENÍ VÝHLEDOVÉHO OBDOBÍ

Obsah kapitoly je zaměřen na vybrané části sestaveného střednědobého výhledu rozpočtu, který zobrazuje uvedená tabulka kumulovaného výhledu.

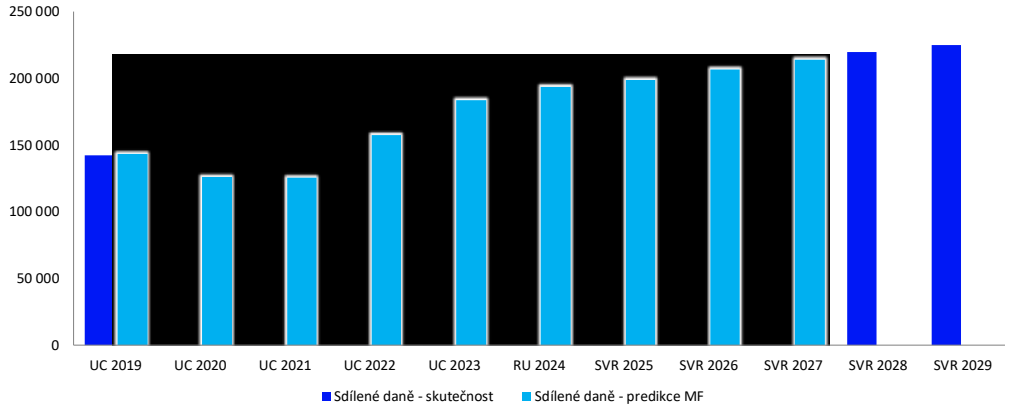
2.1.1 Sdílené daně

Hodnoty sdílených daní se nejvíce podílejí na vývoji provozních příjmů

Příjmy ze sdílených daní meziročně rostou, jsou určeny předpokládaným vývojem na základě státního rozpočtu na rok 2024 a střednědobého výhledu státu na roky 2025 - 2027 a následnou predikcí do roku 2029. Nárůst sdílených daní od roku 2025 (prvního roku SVR) do konce SVR je 26,1 mil. Kč.

V následujícím grafu je znázorněn vývoj sdílených daní v porovnání s hodnotami predikcí zveřejněných MF. Je zřejmé, že skutečně dosažené hodnoty jsou zpravidla vyšší než tyto výchozí predikce.

Graf č. 21: Vývoj sdílených daní

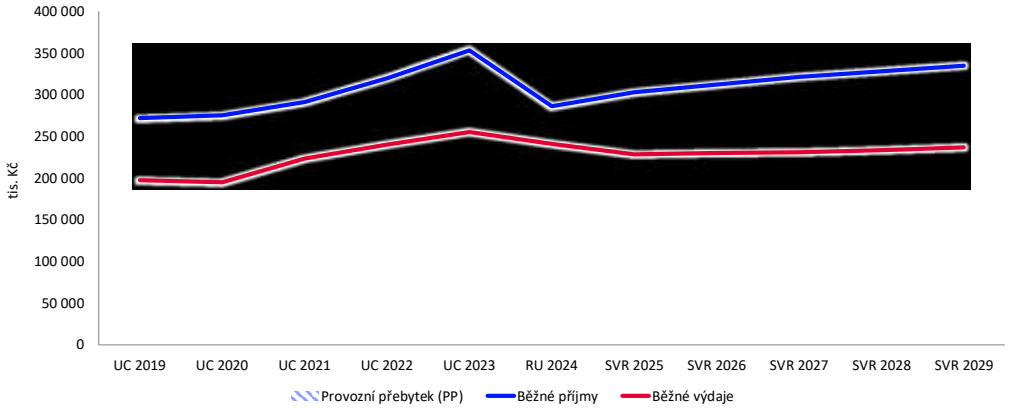

Poznámka: Hodnoty sdílených daní dle MF vycházejí do roku 2024 ze schváleného státního rozpočtu na daný rok, resp. z jeho upřesněných hodnot v průběhu roku. Roky 2025 – 2027 pak vycházejí z hodnot střednědobého výhledu státního rozpočtu

2.1.2 Hodnoty provozního hospodaření

Pro celkový pohled na predikci hospodaření v období střednědobého výhledu rozpočtu má zásadní význam vývoj hodnot provozních příjmů a výdajů. Na základě analýzy hospodaření v uplynulém pětiletém období, platného rozpočtu a konzultací s pracovníky odboru finančního a ekonomického byl predikován vývoj jednotlivých provozních položek. Souhrnný pohled na hodnoty celkových provozních (běžných) příjmů a výdajů je zobrazen v následujícím grafu. V něm je ve výhledovém období zachycen mírně se zvětšující rozdíl mezi těmito dvěma základními hodnotami hospodaření města.

Graf č. 22: Vývoj běžných příjmů a výdajů

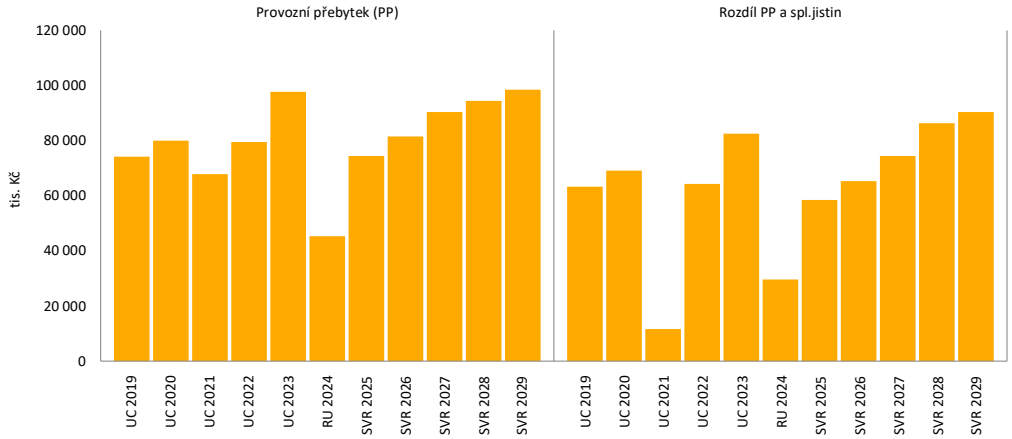

2.1.3 Provozní přebytek

Provozní přebytek je po celé období SVR kladný

Provozní přebytek (rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji) by měl optimálně nabývat alespoň 25 % běžných příjmů. V celém výhledovém období je ukazatel kladný, a to v rozmezí od 74,5 mil. Kč (2025) do 98,5 mil. Kč (2029). Po odečtení **splátek jistiny** v rozmezí od 58,5 mil. Kč (2025) do 90,4 mil. Kč (2029). Částky představují využitelné finanční prostředky z provozního rozpočtu na investice a větší jmenovité akce charakteru oprav a údržby. Od počátku sestaveného SVR (rok 2025) do roku 2029 vykazuje provozní přebytek růst o 24,0 mil. Kč.

Graf č. 23: Vývoj provozního přebytku

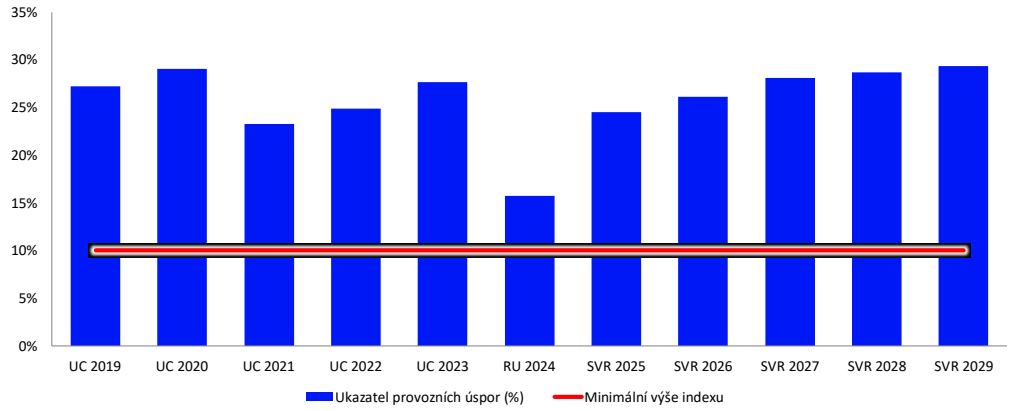
2.1.4 Ukazatel provozních úspor

Hodnoty ukazatele provozních úspor v rozmezí

24,56 % - 29,38 %

Ukazatel provozních úspor je definován jako podíl provozního přebytku a běžných příjmů a vyjadřuje, jaká část provozních prostředků může být využita na krytí investičních záměrů města. Ve výhledovém období oba zmíněné ukazatele každoročně rostou, přičemž provozní přebytek roste rychlejším tempem. Hodnota ukazatele provozních úspor upraveného rozpočtu na aktuální kalendářní rok dosahuje hodnoty 15,78 % a vzhledem k výše zmíněnému dochází po skokovém nárůstu k postupnému mírnému zvyšování ukazatele až na hodnotu 29,38 % v roce 2029. Uvedená hodnota představuje oproti roku 2025 růst o 5 procentních bodů. Hodnota ukazatele na konci období se tak pohybuje na optimální úrovni (25 %).

Graf č. 24: Vývoj ukazatele provozních úspor

2.2 KAPITÁLOVÉ HOSPODAŘENÍ VÝHLEDOVÉHO OBDOBÍ

SVR počítá s investicemi v celkové výši

535,8 mil. Kč

V období střednědobého výhledu rozpočtu se počítá s prodejem pozemků pouze v roce 2025, a to v celkové výši 47,9 mil. Kč. Případný další prodej dlouhodobého majetku bude odvislý od investiční aktivity a potřeb města v jednotlivých letech výhledu.

Sestavený střednědobý výhled rozpočtu obsahuje investiční akce ve výši od 47,4 mil. Kč (2029) do 137,6 mil. Kč (2027). Vzhledem ke známému charakteru investic jsou uvažovány i investiční transfery, a to v rozmezí od 1,8 mil. Kč (2025) do 50,0 mil. Kč (2027).

Vzhledem k nejasnostem, týkajících se úspěšnosti žádostí o dotaci i obecně výše spoluúčasti municipalit na investicích, vyplývající z konsolidačního balíčku, mohou se tyto hodnoty měnit a budou postupně upřesňovány.

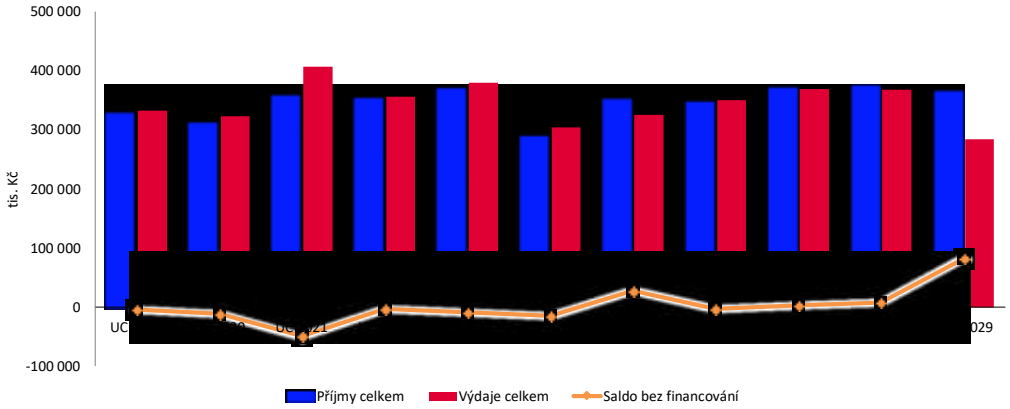
Tabulka č. 12: Plán investičních akcí

Název investice (v tis. Kč)	Typ	Podíl zdrojů (%)	Celkem SVR	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028	SVR 2029
FTV sportovní hala	investice		**1 271**	1 271				
	dotace	40%	**508**	508				
FTV MFC	investice		**3 232**	3 232				
	dotace	40%	**1 293**	1 293				
Výstavba nových parcel místní části	investice		**47 896**	47 896				
	prodej	100%	**47 896**	47 896				
Chlum zámeček	investice		**47 896**		47 896			
	dotace	40%	**19 158**		19 158			
Úprava technologie na městském bazénu	investice		**3 300**		3 300			
	dotace	50%	**1 650**		1 650			
Bytový dům Prošvicova D1	investice		**47 896**			47 896		
	dotace	40%	**19 158**			19 158		
Velký ratajský rybník	investice		**30 613**		15 307	15 307		
	dotace	60%	**18 368**			9 184	9 184	
Cyklostezka Jeníkov Hlinsko	investice		**23 595**	11 798	11 798			
	dotace	85%	**20 056**		10 028	10 028		
Rekonstrukce fotbalového stadionu	investice		**25 113**	12 556	12 556			
	dotace	40%	**10 045**		5 023	5 023		
Vestavba hokejové klubovny	investice		**8 230**	4 115	4 115			
	dotace		**0**					
Úprava veřejejného prostranství ZŠ Ležáků a ZŠ Smetanova	investice		**5 445**		1 815	1 815	1 815	
	dotace	40%	**2 178**			726	726	726
Rekonstrukce budovy B Za Radnicí	investice		**4 235**		2 118	2 118		
	dotace	40%	**1 694**			847	847	
Parkoviště za úřadem práce	investice		**1 815**		908	908		
	dotace		**0**					
Rekonstrukce objektu márnice a výstavba kolumbária	investice		**4 235**		2 118	2 118		
	dotace	40%	**1 694**			847	847	
Rekonstrukce bývalé školy místní části Blatno	investice		**39 325**			19 663	19 663	
	dotace	40%	**15 730**				7 865	7 865
Víceúčelový dům Adámkova třída	investice		**42 592**			21 296	21 296	
	dotace	40%	**17 037**				8 518	8 518
Rekonstrukce ubytovny Máchova	investice		**5 990**			5 990		
	dotace	50%	**2 995**			2 995		
Stavební úpravy budovy polikliniky	investice		**3 884**			1 942	1 942	
	dotace	40%	**1 554**				777	777
Zástavba proluky víceúčelovým objektem ul.Husova	investice		**41 769**				41 769	
	dotace	40%	**16 708**				16 708	
Výstavba hasičské zbornice	investice		**63 646**				31 823	31 823
	dotace	40%	**12 729**					12 729
Tábor Svratouch	investice		**6 050**		3 025	3 025		
	dotace	40%	**2 420**			1 210	1 210	
Nákup techniky	investice		**5 143**	1 029	1 029	1 029	1 029	1 029
			0					
Dopravní infrastruktura	investice		**60 500**	12 100	12 100	12 100	12 100	12 100
			0					
Školy	investice		**12 100**	2 420	2 420	2 420	2 420	2 420
			0					
investice celkem			**535 769**	**96 415**	**120 502**	**137 623**	**133 856**	**47 372**
Zdroje celkem			**212 870**	**49 697**	**35 859**	**50 017**	**46 682**	**30 615**

2.3 CELKOVÉ HOSPODAŘENÍ VÝHLEDOVÉHO OBDOBÍ

Výsledek hospodaření zobrazuje celkové saldo rozpočtového hospodaření bez započítání položek financování (bez splátek jistin a případně přijatých úvěrů v jednotlivých letech). Hodnota údaje „Saldo bez financování“ vyjadřuje hodnotu finančních prostředků, které městu zůstávají na případnou úhradu svých závazků a investice. V letech 2025 a 2029 nabývá kladných hodnot.

Graf č. 25: Vývoj salda hospodaření

2.3.1 Volné finanční prostředky

V následující tabulce na řádku „Volné finanční prostředky“ jsou uvedeny hodnoty finančních prostředků, které městu zůstanou na financování investičních akcí po splnění svých závazků. Protože v SVR jsou zahrnuty investiční akce, jejichž výše v letech 2026 – 2028 překračuje výši bilance hospodaření, hodnota tohoto řádku je nulová.

Tabulka č. 13: Volné finanční prostředky

Text (tis. Kč)	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028	SVR 2029
Běžné příjmy	303 384	312 220	321 689	328 374	335 390
Běžné výdaje	228 879	230 526	231 200	233 929	236 855
Provozní přebytek (PP)	74 505	81 694	90 489	94 446	98 535
Investiční příjmy	49 697	35 859	50 017	46 682	30 615
Kapitálové výdaje	96 415	120 502	137 623	133 856	47 372
Saldo kapitálového rozpočtu	-46 719	-84 643	-87 606	-87 174	-16 756
Příjmy vč. financování	353 081	348 079	371 706	375 056	366 006
Výdaje vč. financování	341 255	367 266	384 876	375 933	292 375
Saldo bez financování	27 786	-2 949	2 883	7 271	81 779
Financování	-15 960	-16 238	-16 053	-8 148	-8 148
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	15 960	16 238	16 053	8 148	8 148
Volné finanční prostředky	**11 826**	**0**	**0**	**0**	**73 631**

V tabulce je vyjádřen odhad finančních toků v budoucnosti. Tento odhad vychází, stejně jako celý SVR, ze stávající legislativy a místních podmínek. Střednědobý výhled rozpočtu obsahuje investice, k jejichž realizaci naopak bude zapotřebí spolufinancování také přebytky hospodaření minulých let (19,2, resp. 13,2 a 0,9 mil. Kč), případně dodatečnými příjmy investičními, které nejsou ve výhledu zohledněny. Teoretická výše finančních prostředků, které může město ze svých prostředků dodatečně použít na financování investičních aktivit a jednorázových akcí neinvestičního charakteru, je pak možné sledovat v letech 2025 (11,8 mil. Kč) a 2029 (73,6 mil. Kč). Hodnota zařazených investic výhledového období je asi o 28,0 % (30,2 mil. Kč) nižší oproti hodnotám kapitálových výdajů v minulém období.

Kromě možnosti zapojit do rozpočtu přebytky hospodaření minulých let, hledání rezerv a efektivního hospodaření může město ovlivnit výši volných finančních prostředků prodejem majetku ve svém vlastnictví. O prodeji rozhoduje zastupitelstvo a výše bude odpovídat investičním potřebám. Možné je také využít cizích prostředků (např. úvěry, investiční dotace apod.). Získáme tak disponibilní prostředky pro rozvoj města.

Tabulka č. 14: Disponibilní prostředky výhledového období

Ukazatel (tis. Kč)	SVR
Kumulovaná bilance hospodaření	52 223
Zůstatky na BÚ na konci roku 2024	27 553
Bezpečné navýšení úvěrového zatížení	293 000
Teoretické disponibilní prostředky	372 776

Poznámka: Výše zůstatků je vypočtena jako součet Zůstatky na účtech (2023) a Změna stavu peněžních zůstatků (2024)
Poznámka: Bezpečná výše dluhu je obsahem kapitoly Analýza zadluženosti

Na období SVR je predikováno

372,8 mil. Kč

Společnost AQE advisors, a.s. stanovila pro období 2025 - 2029 na základě sestaveného střednědobého výhledu objem teoretických disponibilních prostředků pro rozvoj města formou investičních a jednorázových akcí ve výši 372,8 mil. Jedná se o částku využitelnou nad rámec zapracovaných investic.

2.4 DLUHOVÁ SLUŽBA

Dluhová služba poskytuje užitečný přehled o výpůjční aktivitě města a o jeho schopnosti splácet dluh.

Celkem musí město v letech 2025 - 2029 splatit 69,7 mil. Kč současných závazků včetně úroků (z toho 64,5 mil. Kč na splátky jistin). Celkem od roku 2025 do splacení všech závazků v roce 2030 musí město uhradit 78,4 mil. Kč (z toho 72,7 mil. Kč na splátky jistin). Ve výhledovém období se nepočítá s přijetím nového investičního úvěru.

Tabulka č. 15: Rozpis dluhové služby

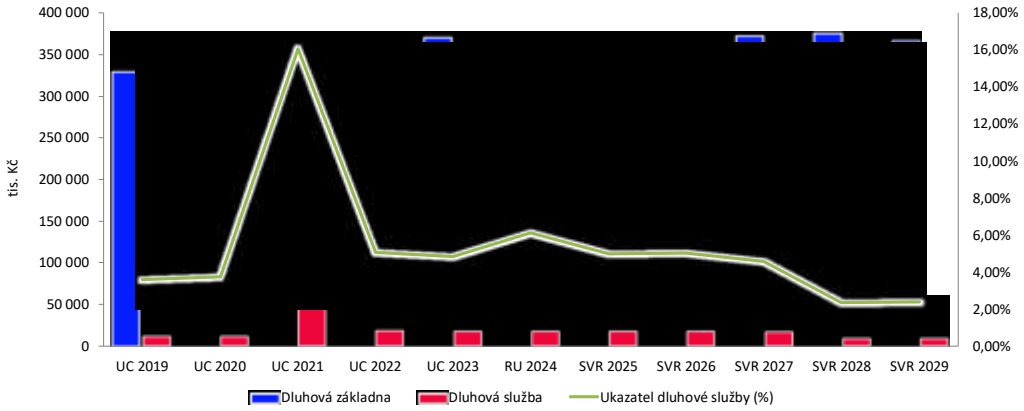
Věřitel	Závazek	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028	SVR 2029
KB, a.s.	jistina	8 148	8 148	8 148	8 148	8 148
Investiční projekty města v období 2020 - 2021	úrok	973	877	781	685	589
ČS, a.s.	jistina	7 812	8 090	7 905		
Infrastruktura Drachtiny a MFC (refinancování)	úrok	708	430	142		
Celková dluhová služba		**17 641**	**17 545**	**16 976**	**8 833**	**8 737**

Příznivé hodnoty ukazatele dluhové služby – nejvýše

5,04 %

Střednědobý výhled rozpočtu vychází i díky predikovaným dotacím z kolísavé dluhové základny (dluhová základna je ekvivalentem celkových příjmů). Dluhová služba meziročně klesá v celém výhledovém období a je určena splátkami jistin a úrokovou zátěží nesplaceného dluhu. Ukazatel dluhové služby se ve výhledovém období pohybuje v rozmezí od 2,36 % (2028) do 5,04 % (2026).

Graf č. 26: Vývoj dluhové služby

2.5 ANALÝZA ZADLUŽENÍ

Následující tabulka hodnotí zadlužení města z pohledu zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, posuzuje hodnotu fiskálního pravidla a při překročení 60% hranice určuje povinnou výši splátek.

Tabulka č. 16: Predikce rozpočtové odpovědnosti

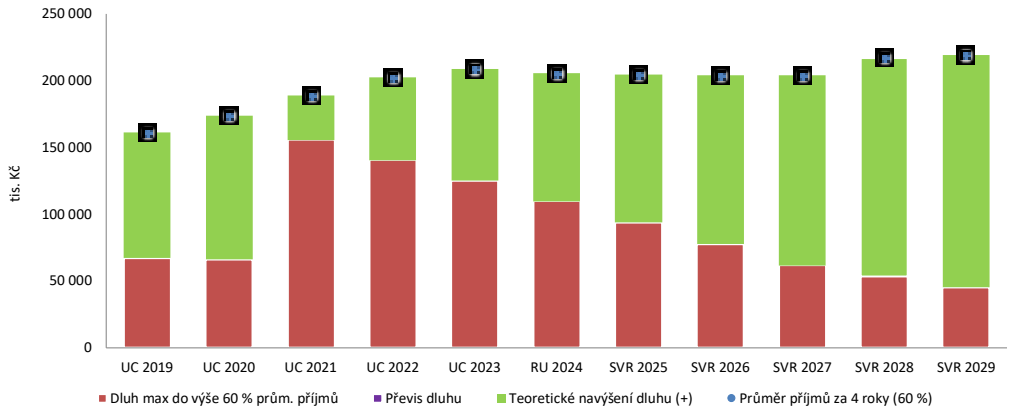
Fiskální pravidlo

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2022	UC 2023	RU 2024	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028	SVR 2029
Dluh	140 484	125 051	109 743	93 783	77 545	61 492	53 344	45 196
Průměr příjmů za 4 roky (60 %)	202 902	209 082	205 721	204 960	204 155	204 391	217 188	219 127
Teoretické navýšení dluhu	62 417	84 031	95 979	111 177	126 611	142 899	163 844	173 931
Fiskální pravidlo	41,54%	35,89%	32,01%	27,45%	22,79%	18,05%	14,74%	12,38%
Povinná výše splátek	-	-	-	-	-	-	-	-

Výše celkového povoleného zadlužení je odvislá od výše celkových příjmů a teoretické navýšení dluhu pak navíc od výše dluhu současného.

Město Hlinsko může ve výhledovém období celkově zvýšit svoje dluhové zatížení o 111,2 mil. Kč (2025) nebo až 173,9 mil. Kč (2029), aniž by překročilo hodnoty pravidla rozpočtové odpovědnosti.

Graf č. 27: Vývoj teoretického navýšení dluhu

Střednědobý výhled rozpočtu by měl být v podstatě strategickým plánem municipality, ve kterém jsou nastaveny optimální hodnoty jejího hospodaření a důležité ukazatele, včetně aktivního řízení zadluženosti s cílem stanovit únosnou dluhovou službu, kterou bude v budoucnu schopna splácet.

Velice rychlým a jednoduchým testem zadluženosti obce je **ukazatel provozního krytí dluhu (platební schopnost I. řádu)**, který říká, za kolik let je obec schopna splatit své dlouhodobé závazky z vlastních zdrojů. Pokud je výsledkem tohoto poměru maximální hodnota 6, jedná se o přiměřenou zadluženost.

Pro danou výši roční dluhové služby ve výhledovém období nabývá ukazatel platební schopnosti II. řádu pro město Hlinsko relativně příznivých hodnot, ve sledovaném období jeho výše nabývá maximální hodnoty 1,26 (2025) a meziročně klesá.

Tabulka č. 17: Predikce platební schopnosti I. řádu

Ukazatel (tis. Kč)	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028	SVR 2029
Celková dluhová služba	93 783	77 545	61 492	53 344	45 196
Provozní přebytek	74 505	81 694	90 489	94 446	98 535
Platební schopnost I. řádu	1,26	0,95	0,68	0,56	0,46

Dobře vypovídajícím ukazatelem je takzvané **krytí roční dluhové služby (platební schopnost II. řádu)**, jehož vyjadřující poměr ročních splátek dluhu k provoznímu přebytku. Výsledné hodnoty ukazují schopnost uhradit roční splátky dluhu z provozního přebytku. Pod 20 %, jedná se o optimální stav, do hranice 40 % hodnoty provozního přebytku je stav uspokojivý. Jinými slovy: po uhrazení ročních splátek dluhu zbude dostatek prostředků na krytí vlastních potřeb včetně nových investic, nebo budování finančních rezerv rozpočtu pro další roky.

Při stávající výši dluhu 109,7 mil. Kč na konci roku 2024 nabývá ukazatel platební schopnosti I. řádu relativně příznivé hodnoty 17,74 %. Jeho výše ve výhledovém období dosáhne maximálně hodnoty 21,4 % (2025) a meziročně klesá.

Tabulka č. 18: Predikce platební schopnosti II. řádu

Ukazatel (tis. Kč)	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028	SVR 2029
Provozní přebytek	74 505	81 694	90 489	94 446	98 535
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	15 960	16 238	16 053	8 148	8 148
Platební schopnost II. řádu	21,42%	19,88%	17,74%	8,63%	8,27%

Dalším ukazatelem, kterým lze hodnotit výši dluhů je tzv. ukazatel **Finanční zadluženosti.** Ukazatel je konstruován jako poměr ročních splátek dluhu k běžným příjmům města a vyjadřuje podíl běžných příjmů, které je potřeba vyčlenit na roční splátku dluhu. Hodnoty ukazatele dosahující výše do 7 % svědčí o dobrém finančním zdraví municipality, hodnoty mezi 7 – 18 % jsou uspokojivé, lze však konstatovat nárůst trendu zadlužování a možného zvýšení míry rizika. Hodnoty nad 18 % vyjadřují zvýšené riziko zadluženosti a ohrožují stabilitu finančního zdraví žadatele.

Pro danou výši splátek dluhu nabývá ukazatel finanční zadluženosti pro město Hlinsko příznivých hodnot. Jeho výše ve výhledovém období nepřekročí hranici 5,3 % (2025) a meziročně klesá.

Tabulka č. 19: Predikce finanční zadluženosti

Ukazatel (tis. Kč)	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028	SVR 2029
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	15 960	16 238	16 053	8 148	8 148
BĚŽNÉ PŘÍJMY	303 384	312 220	321 689	328 374	335 390
Finanční zadluženost I. řádu	5,26%	5,20%	4,99%	2,48%	2,43%

Za pomocí výše uvedeného jsme stanovili bezpečnou výši zadlužení pro období střednědobého výhledu. Výpočet vychází z nastavených hodnot ukazatelů, kde stěžejní roli hraje vývoj příjmů ze sdílených daní, výše a predikce provozního přebytku samotných běžných příjmů na příjmové straně, výdaje na platy včetně pojistného a struktura výdajových položek na straně běžných výdajů. Ve splátkách dluhu hraje významnou roli provozní přebytek. K určení hranice pro bezpečnou výši zadlužení vycházíme z předpokladu, že doba k celkovému umoření dluhu nebude delší než 10 let, optimálně by mělo stačit 6 let. Hranice pro bezpečnou výši/bezpečné navýšení zadlužení je stanovena na:

403,0 mil. Kč / 293,0 mil. Kč

Hranice bezpečné výše zadlužení je vyšší, *než určuje zákon o rozpočtové odpovědnosti*

Při této výši zadlužení bude zajištěn bezproblémový provoz a nebude ani omezen další rozvoj města. Nelze ale zaměňovat výši dluhu neomezeného zákonem o rozpočtové odpovědnosti s povinností zajistit splátky z výše dluhu (požadavek zákona). Podle zákona o rozpočtové odpovědnosti je požadavek na zajištění meziročních splátek celkového dluhu nad hodnoty v tabulce „Predikce rozpočtové odpovědnosti“ ve výši 5 % z rozdílu mezi výší dluhu a 60 % jeho průměrných příjmů za poslední 4 roky. Hranice bezpečného zadlužení je o cca 197,3 mil. Kč vyšší než hodnota vypočítaná dle zákona o rozpočtové odpovědnosti na aktuální rok. Tato skutečnost vyplývá z algoritmu výpočtu. Zatím co zákon vychází z hodnot celkových příjmů za minulé 4 roky, výpočet hranice bezpečné výše zadlužení využívá hodnoty budoucích let SVR.

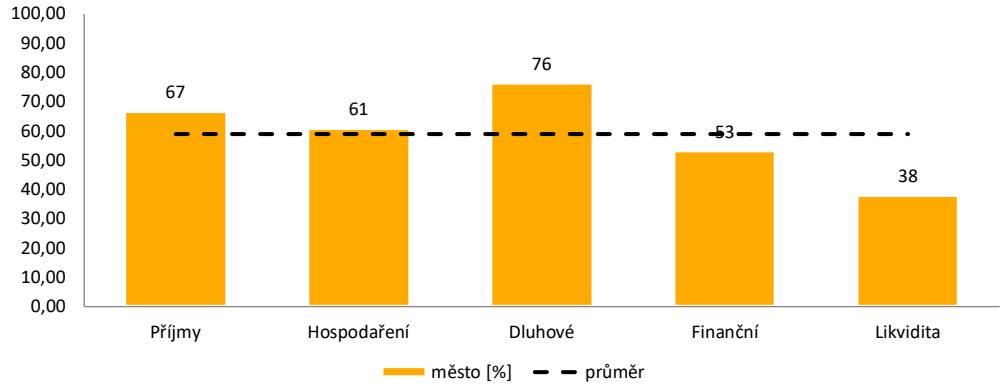
3 Ekonomické hodnocení

Územní samosprávný celek by měl při tvorbě koncepčních materiálů a dlouhodobějších plánů, ale i při hledání všech finančních zdrojů, vycházet z odborného posouzení schopností vlastní ekonomiky. Ekonomická analýza by se měla opírat o komplexní hodnocení řady kritérií, které přináší například ekonomické hodnocení územního samosprávného celku. Ekonomické hodnocení společnosti AQE advisors, a.s. je sestaveno na základě 20 vybraných ukazatelů rozdělených do 5 dílčích oblastí hospodaření.

- Příjmy – zhodnocení příjmových kategorií
- Hospodaření – zhodnocení stavu a vývoje hospodaření s příjmy a výdaji
- Dluhové – zhodnocení dluhové služby a schopnosti splácet dluh
- Finanční – zhodnocení finanční nezávislosti a její ovlivnitelnosti
- Likvidita – zhodnocení disponibility prostředků a schopnosti jejich aktivace

Relativní zhodnocení oblastí je znázorněno v následujícím grafu. Z průměrného hodnocení ukazatelů se nejvíce odchyluje oblast Dluhová a Likvidity.

Graf č. 28: Relativní zhodnocení dílčích oblastí

Poznámka: Průměr představuje průměrné hodnocení za všechny hodnocené oblasti

Ekonomická situace je zhodnocena ve dvou obdobích, a to na základě hodnoceného časového rozpětí. Ekonomické hodnocení je prováděno stejnou soustavou ukazatelů, protože je ale zhodnocení výhledového období zatíženo určitou mírou nejistoty, je využito dvou stupnic s rozdílnou citlivostí na dosažené hodnoty.

- Ekonomické hodnocení minulého období 2019 - 2023

Bb1	Vyhovující schopnost dostát finančním závazkům. Subjekt při méně příznivých finančních nebo ekonomických podmínkách může mít sníženou schopnost splácet závazky.	**vyhovující**

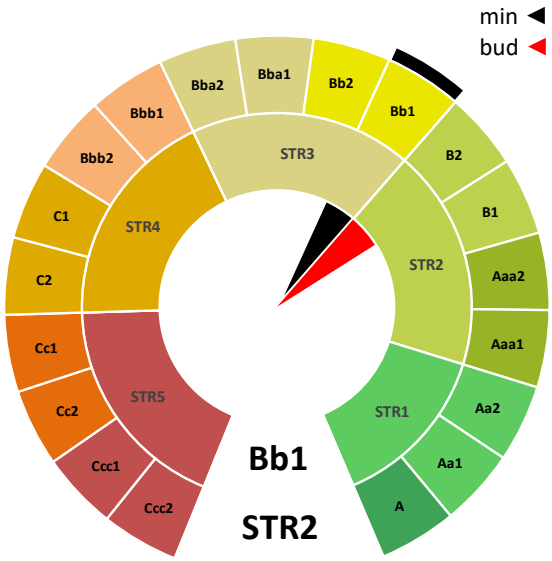
- Ekonomické hodnocení výhledového období 2025 – 2029

STR2	Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky	**velmi dobrý**

Úspěšné hodnocení pomůže předcházet ekonomickým problémům v budoucnosti. Poskytuje také potenciálním věřitelům cenné detailní informace, protože výsledek hodnocení vyjadřuje schopnost hodnoceného ÚSC dostát svým závazkům a tím tedy poskytuje doporučení, zda a za jakých podmínek uzavřít s daným subjektem obchodní vztah. Výhoda zdravého hospodaření se promítá také do žádostí o různé dotace a

půjčky ze státního rozpočtu a státních fondů. Municipality též používají ratingová hodnocení jako výhodu při vyjednávání se zahraničními investory. Informace, které rating poskytuje, jsou komplexní a mohou sloužit jako jeden z faktorů, které investoři zvažují během složitého rozhodování při výběru nejvhodnější oblasti pro realizaci svých investičních záměrů.

Graf č. 29: Přidělené ekonomické hodnocení

Ekonomické hodnocení města poukazuje na stabilní trend jeho vývoje. Vychází z hospodaření města v minulosti a z nastavených trendů vývoje v budoucích pěti letech.

Tabulka č. 20: Ekonomické hodnocení města v letech 2013 - 2020 (staré)

Hodnocení	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dlouhodobé	-	-	-	A2-	-	-	-	A21
Krátkodobé	-	-	-	STR2	-	-	-	STR2

Nové ekonomické hodnocení střednědobého výhledu města:

STR2 - Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky

Tabulka č. 21: Ekonomické hodnocení města v letech 2021 - 2028 (nové)

Hodnocení	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Minulost	-	-	-	Bb1-	-	-	-	-
Budoucnost	-	-	-	STR2	-	-	-	-

Závěr

Střednědobý výhled rozpočtu pro období 2025 - 2029 vychází z podrobné analýzy hospodaření města v letech 2019 - 2023 a platného rozpočtu roku 2024. Na základě těchto analýz, s přihlédnutím k legislativním změnám, současné ekonomické situaci ovlivněné jak energetickou krizí a bezprecedentně vysokou inflací, tak i předpokládaným dopadem konsolidačního balíčku, spolu s konzultacemi s vedoucími pracovníky odboru finančního a ekonomického, byl sestaven střednědobý výhled rozpočtu města.

Samostatnou kapitolou jsou sdílené daně, jejichž inkaso bude závislé na ekonomickém vývoji ovlivňovaném současnou i budoucí zdravotní, politickou a ekonomickou situací, které budou dozajista vyvolávat další legislativní změny v ekonomické oblasti.

Tabulka č. 22: Predikce sdílených daní dle MF ČR

Daňový příjem (tis. Kč)	MF ČR 2024	RU 2024	MF ČR 2025	SVR 2025	MF ČR 2026	SVR 2026	MF ČR 2027	SVR 2027
DPFO placená plátci	32 495	-	34 320	-	36 516	-	38 900	-
Motivační DPFO placená plátci (1,5 %	2 688	-	2 928	-	3 115	-	3 319	-
DPFO placená plátci vč. motivační	35 183	34 445	37 248	37 248	39 631	39 631	42 219	42 219
DPFO placená poplatníky	2 532	2 216	3 065	3 065	3 199	3 199	3 265	3 265
DPFO vybíraná srážkou	6 464	5 887	5 731	5 731	5 731	5 731	5 797	5 797
DPPO	50 644	48 429	51 577	51 577	52 377	52 377	53 576	53 576
DPH	98 823	94 705	101 355	101 355	105 820	105 820	109 485	109 485
Celkem	193 646	185 681	198 976	198 976	206 757	206 757	214 342	214 342
Rezerva oproti MF ČR	4,29%	7 965	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0

Tabulka zobrazuje aktuální stav v oblasti sdílených daní. Sloupečky „MF ČR“ obsahují hodnoty poslední predikce Výboru pro rozpočtové prognózy (duben 2024), sloupečky označené „SVR“ zobrazují hodnoty z tohoto dokumentu. Z tabulky je patrné, že SVR města počítá s rezervou sdílených daní pouze v aktuálním roce 2024, a to ve výši 4,3 %. Pokud ve vývoji situace nedojde oproti očekávání k dalším zásadním změnám, lze počítat v jednotlivých letech s uvedenými hodnotami SVR, v roce 2024 pak s o 8,0 mil. Kč vyššími příjmy. Upozorněno bylo také na skutečnost, kdy zpravidla docházelo k optimističtějšímu plnění oproti predikci MF (v průměru let 2019 – 2023 o 6,8 %).

Pozitivem v hospodaření je, že i po ekonomicky a finančně náročných pandemických letech 2020 a 2021 město neomezuje svoji investiční aktivitu. V roce 2021 město naopak investovalo zdaleka největší objem finančních prostředků (184,0 mil. Kč), v rozpočtu i následujících letech výhledu pak předpokládá další výrazné investice. Tato investiční aktivita se projevila mimo jiné také na úrovní jeho dluhového zatížení. Z tohoto důvodu ukazatel dluhové služby nabývá maximální hodnoty 16,1 % (metodika Ministerstva financí povoluje **25% hranici**).

Důležitým ukazatelem hospodaření je provozní přebytek, který vyjadřuje jednak schopnost obce obhospodařovat případný dluh a také představuje hodnoty, které jsou použitelné ke krytí investičních akcí. Hodnoty ukazatele provozního přebytku v budoucím období jsou v průměru o 8,0 mil. Kč (o 10,0 %) vyšší než v minulosti a dosahují v roce 2029 maximální hodnoty 98,5 mil. Kč. Uváděný zlepšený provozní přebytek souvisí, mimo jiné s vývojem běžných výdajů (zejména opravy a údržba majetku města), kdy vzhledem k neznámému charakteru jednorázových nákupů a oprav byla provozní část o tyto akce očištěna.

Hodnoty ukazatele provozních úspor v budoucím období jsou v průměru o 0,9 procentního bodu vyšší než v minulosti a dosahují v roce 2029 maximální hodnoty 29,38 %.

Vyšší hodnota bezpečné výše zadlužení (403,0 mil. Kč) než vypočítaná současná výše dluhu, kterou stanovují pravidla zákona o rozpočtové odpovědnosti (205,7 mil. Kč), je zapříčiněna zapojením širší škály ukazatelů do výpočtu, než pouze „zjednodušující“ průměrná výše příjmů za čtyři roky.

Ekonomické hodnocení města je od roku 2021 koncipováno diametrálně odlišně. Je rozděleno na hodnocení minulého období (posledních pět uzavřených let) a hodnocení výhledu (predikce následujících pěti let SVR). Hodnocení probíhá s rozšířenou sadou ukazatelů (oproti minulým hodnocením se sada ukazatelů rozšířila o dalších 8) pro obě hodnocená období, ale každé období je prezentováno odlišnou hodnotící stupnicí. Pro posouzení SVR města je samozřejmě prioritní hodnocení výhledu, a to je pro město Hlinsko příznivé - jedná se o „Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky.

Sestavování střednědobého výhledu rozpočtu je zatíženo značnou mírou nejistoty počínaje nejasnou energetickou koncepcí ČR, přes pozvolna klesající inflaci, nejasné dopady konsolidačního balíčku (obce s povolenou land–based technickou hrou), porovnání „výhody“ změn v zákonech o dani z nemovitých věcí a rozpočtového určení daní pro rok 2025, labilní mezinárodní situací (pokračování války na Ukrajině a rozšiřující konflikt na Blízkém východě, pokračujícím „mlžením a mlčením“ vlády, až po vzrůstající nervozitu pětikoalice úměrně s blížícími se volbami.

Tabulka č. 23: Souhrnná tabulka hospodaření

Údaje (tis. Kč)	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	UC 2023	RU 2024	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028	SVR 2029
PŘÍJMY											
DAŇOVÉ PŘÍJMY	173 466	162 305	178 857	198 812	230 812	216 932	233 842	242 128	250 418	256 003	261 994
Sdílené daně	142 353	132 106	146 971	169 453	194 561	185 681	198 976	206 757	214 342	219 655	225 100
DPFO placená plátci	38 198	35 632	26 228	28 092	32 761	34 445	37 248	39 631	42 219	43 274	44 356
DPFO placená poplatníky	978	542	1 623	2 428	2 590	2 216	3 065	3 199	3 265	3 331	3 397
DPFO vybíraná srážkou	3 298	3 306	4 208	5 398	7 474	5 887	5 731	5 731	5 797	5 913	6 032
DPPO	30 720	24 742	35 507	40 809	54 207	48 429	51 577	52 377	53 576	54 916	56 288
DPH	69 158	67 884	79 404	92 725	97 529	94 705	101 355	105 820	109 485	112 222	115 027
DPPO za obce	3 814	3 577	5 800	1 514	4 600	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
Poplatky a odvody	11 321	11 891	11 748	10 969	13 871	12 950	13 595	13 748	13 924	14 060	14 308
Správní poplatky	4 902	3 728	4 303	5 168	5 473	3 701	5 461	5 531	5 618	5 660	5 711
Daň z nemovitých věcí	5 689	5 493	6 107	6 147	5 920	8 100	9 793	10 044	10 463	10 525	10 746
Ostatní daňové příjmy	5 388	5 511	3 929	5 562	6 387	2 000	1 517	1 548	1 571	1 603	1 628
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	46 114	46 522	52 229	63 312	57 044	44 586	45 023	45 090	45 776	46 369	46 877
Příjmy z vlastní činnosti	11 621	14 403	16 723	25 564	20 160	13 715	13 905	14 030	14 288	14 545	14 712
Odvody přebytků organizací	0	0	524	2 604	1 811	0	0	0	0	0	0
Příjmy z pronájmu majetku	17 299	15 680	19 579	19 293	20 174	18 972	19 243	19 489	19 735	19 887	20 078
Výnosy z finančního majetku	51	90	34	1 423	50	207	151	91	92	93	95
Přijaté sankční platby	13 049	12 276	11 496	10 485	9 233	8 155	8 291	8 411	8 569	8 698	8 818
Prodej nekap.maj. a ost.příjmy	3 321	3 492	3 251	3 277	5 051	3 025	2 913	2 545	2 564	2 610	2 636
Splátky půjčených prostředků	774	579	621	666	565	511	518	524	528	535	538
KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	7 928	15 111	36 025	21 841	7 688	3 415	47 896	0	0	0	0
PŘIJATÉ TRANSFERY	101 428	88 203	91 049	69 475	74 592	24 808	26 320	60 861	75 513	72 684	57 135
Neinvestiční transfery	52 249	66 607	60 045	57 549	65 301	24 808	24 519	25 003	25 496	26 002	26 520
Investiční transfery	49 179	21 596	31 003	11 925	9 291	0	1 801	35 859	50 017	46 682	30 615
BĚŽNÉ PŘÍJMY	271 829	275 434	291 131	319 673	353 158	286 325	303 384	312 220	321 689	328 374	335 390
INVESTIČNÍ PŘÍJMY	57 107	36 707	67 029	33 766	16 978	3 415	49 697	35 859	50 017	46 682	30 615
PŘÍJMY CELKEM	328 937	312 141	358 160	353 439	370 136	289 740	353 081	348 079	371 706	375 056	366 006
VÝDAJE											
Platy a související výdaje	56 090	59 132	60 353	63 447	70 205	70 475	71 775	72 700	74 129	75 584	77 069
Neinv.nákupy a souvis.výdaje	67 883	61 053	75 881	92 534	86 375	91 157	78 708	78 955	77 865	78 743	79 894
Nákupy materiálu	4 046	7 137	5 280	4 661	6 870	4 193	4 509	4 568	4 640	4 685	4 742
Úroky a ost.finanční výdaje	994	855	1 448	2 764	2 416	2 049	1 681	1 307	924	685	589
Nákup vody, paliv a energie	9 452	10 060	10 490	13 410	12 126	15 247	15 443	15 752	16 068	16 339	16 654
Nákup ostatních služeb	22 617	22 190	26 284	29 321	33 731	33 176	29 354	29 745	29 942	30 393	30 885
Opravy a udržování	25 468	15 386	25 840	35 245	23 188	28 509	19 783	19 750	18 613	18 851	19 158
Neinv.transf.soukromopráv.subj.	15 699	15 309	14 213	18 459	20 298	21 800	21 746	22 146	22 381	22 694	22 901
Neinv.transf.veřejnopráv.subj.	56 067	57 882	70 147	63 591	76 253	46 657	46 582	46 637	46 706	46 768	46 837
Neinv.příspěvky zřízeným PO	28 741	29 798	28 029	32 956	34 258	40 480	40 557	40 609	40 672	40 730	40 793
Neinv.transf.veřejným rozp.	2 873	2 668	14 424	11 167	8 578	5 781	5 637	5 638	5 638	5 639	5 639
Ostatní neinvestiční výdaje	1 889	2 003	2 762	2 024	2 110	11 047	10 069	10 088	10 119	10 141	10 153
BĚŽNÉ VÝDAJE	197 628	195 379	223 355	240 055	255 241	241 136	228 879	230 526	231 200	233 929	236 855
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	135 171	127 467	184 005	115 790	124 183	63 167	96 415	120 502	137 623	133 856	47 372
VÝDAJE CELKEM	332 798	322 847	407 360	355 844	379 424	304 303	325 295	351 029	368 824	367 785	284 227
FINANCOVÁNÍ											
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	10 823	10 832	56 145	15 183	15 434	15 689	15 960	16 238	16 053	8 148	8 148
Přijaté půjčky	1 126	10 459	146 756	806	1 600	381	0	0	0	0	0
Řízení likvidity	-8 824	27	203	-36	427	0	0	0	0	0	0
FINANCOVÁNÍ	-18 521	-346	90 814	-14 413	-13 406	-15 308	-15 960	-16 238	-16 053	-8 148	-8 148
HOSPODAŘENÍ											
SALDO bez financování	-3 862	-10 705	-49 200	-2 405	-9 287	-14 563	27 786	-2 949	2 883	7 271	81 779
PŘÍJMY vč. financování	330 062	322 627	505 119	354 245	372 164	290 122	353 081	348 079	371 706	375 056	366 006
VÝDAJE vč. financování	352 445	333 678	463 505	371 063	394 857	319 992	341 255	367 266	384 876	375 933	292 375
BILANCE HOSPODAŘENÍ	-22 383	-11 051	41 613	-16 818	-22 693	-29 871	11 826	-19 187	-13 170	-877	73 631
Provozní přebytek (PP)	74 202	80 054	67 776	79 619	97 917	45 189	74 505	81 694	90 489	94 446	98 535
Rozdíl PP a spl.jistin	63 379	69 223	11 631	64 435	82 484	29 500	58 545	65 456	74 436	86 298	90 387
Saldo kapitálového rozpočtu	-78 063	-90 760	-116 976	-82 023	-107 204	-59 752	-46 719	-84 643	-87 606	-87 174	-16 756
Ukazatel provozních úspor (%)	27,30	29,06	23,28	24,91	27,73	15,78	24,56	26,17	28,13	28,76	29,38
Dluhová základna	328 937	312 141	358 160	353 439	370 136	289 740	353 081	348 079	371 706	375 056	366 006
Dluhová služba	11 817	11 687	57 593	17 947	17 850	17 738	17 641	17 545	16 976	8 833	8 737
Ukazatel dluhové služby (%)	3,59	3,74	16,08	5,08	4,82	6,12	5,00	5,04	4,57	2,36	2,39
ROZVAHA											
Zůstatky na účtech	59 228	44 329	88 313	79 347	57 424						
Pohledávky	1 591	2 769	2 340	1 692	1 170						
Závazky	61 391	61 589	62 584	63 259	27 251						
Stav úvěrů	66 977	66 179	155 668	140 484	125 051						

Seznam tabulek a grafů

Tabulka č. 1: Přehled vývoje příjmů 7
Tabulka č. 2: Predikce sdílených daní na aktuální rok 10
Tabulka č. 3: Rekapitulace výdajů 12
Tabulka č. 4: Rekapitulace hospodaření 15
Tabulka č. 5: Porovnání rozpočtu a skutečnosti minulého období (provozní) 18
Tabulka č. 6: Porovnání rozpočtu a skutečnosti minulého období (investiční) 19
Tabulka č. 7: Upravený rozpočet a skutečnost minulého období 19
Tabulka č. 8: Fiskální pravidlo hospodaření 21
Tabulka č. 9: Vývoj ukazatelů dluhového hospodaření 21
Tabulka č. 10: Vývoj cash flow a platební schopnosti 22
Tabulka č. 11: Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu 25
Tabulka č. 12: Plán investičních akcí 28
Tabulka č. 13: Volné finanční prostředky 29
Tabulka č. 14: Disponibilní prostředky výhledového období 30
Tabulka č. 15: Rozpis dluhové služby 30
Tabulka č. 16: Predikce rozpočtové odpovědnosti 31
Tabulka č. 17: Predikce platební schopnosti I. řádu 32
Tabulka č. 18: Predikce platební schopnosti II. řádu 32
Tabulka č. 19: Predikce finanční zadluženosti 32
Tabulka č. 20: Ekonomické hodnocení města v letech 2013 - 2020 (staré) 35
Tabulka č. 21: Ekonomické hodnocení města v letech 2021 - 2028 (nové) 35
Tabulka č. 22: Predikce sdílených daní dle MF ČR 36
Tabulka č. 23: Souhrnná tabulka hospodaření 38

Graf č. 1: Vývoj příjmů 8
Graf č. 2: Meziroční podíl a pětiletý průměr daňových příjmů 9
Graf č. 3: Vývoj sdílených daní 9
Graf č. 4: Meziroční podíl a pětiletý průměr nedaňových příjmů 11
Graf č. 5: Meziroční podíl a pětiletý průměr kapitálových příjmů 11
Graf č. 6: Meziroční podíl a pětiletý průměr přijatých transferů 12
Graf č. 7: Vývoj výdajů 13
Graf č. 8: Vývoj běžných výdajů 13
Graf č. 9: Vývoj nejvýznamnějších výdajových položek 14
Graf č. 10: Krytí kapitálových výdajů investičními příjmy 14
Graf č. 11: Krytí kapitálových výdajů minulého období 15
Graf č. 12: Vývoj příjmů, výdajů a salda hospodaření 16
Graf č. 13: Vývoj běžných příjmů, výdajů a provozního přebytku 16
Graf č. 14: Vývoj provozních ukazatelů 17
Graf č. 15: Porovnání rozpočtu a skutečnosti minulého období (provozní) 18
Graf č. 16: Hodnocení vybraných ukazatelů 19
Graf č. 17: Průměrné měsíční cash flow 22
Graf č. 18: Vývoj cash flow 22

Graf č. 19: Vývoj počtu obyvatel a počtu žáků 23
Graf č. 20: Saldo provozního a kapitálového rozpočtu 24
Graf č. 21: Vývoj sdílených daní 26
Graf č. 22: Vývoj běžných příjmů a výdajů 26
Graf č. 23: Vývoj provozního přebytku 27
Graf č. 24: Vývoj ukazatele provozních úspor 27
Graf č. 25: Vývoj salda hospodaření 29
Graf č. 26: Vývoj dluhové služby 30
Graf č. 27: Vývoj teoretického navýšení dluhu 31
Graf č. 28: Relativní zhodnocení dílčích oblastí 34
Graf č. 29: Přidělené ekonomické hodnocení 35

Seznam příloh

Příloha č. 1: Historický vývoj sdílených daní 41
Příloha č. 2: Stupnice ekonomického hodnocení AQE (platná do 2020) 42
Příloha č. 3: Stupnice ekonomického hodnocení AQE (platná od 2021) 43

Příloha č. 1: Historický vývoj sdílených daní

Vývoj hodnot sdílených daní je ovlivňován jak změnami v zákoně o Rozpočtovém určení daní (RUD), tak aktuálním vývojem ekonomické situace. V roce 2017 došlo ke zrušení inkasa 30 % z DPFOosvč a zároveň jako kompenzace byl navýšen podíl obcí na DPH z 20,43 % na 21,4 %, aby hned v následujícím roce byl tento podíl navýšen na 23,58 % a ještě byla v rámci výpočtu zvýrazněna váha kritéria počtu žáků ze 7 % na 9 % (došlo tím ke snížení váhy počtu obyvatel). V roce 2021 došlo k opětovné změně zákona v důsledku přijetí tzv. daňového balíčku, který zrušil super-hrubou mzdu. Tento výpadek je řešen zvýšením podílu ÚSC z 23,58 % na 25,84 % na přerozdělování celorepublikového inkasa u všech položek sdílených daní.

„Výměnou“ za zvýšení daně z nemovitých věcí a její automatickou valorizaci v následujících letech konsolidační balíček snižuje hodnoty jednotlivých sdílených daní, vyjma motivační části DPFO placená plátci (1,5 %). V roce 2024 se tak podíl ÚSC u dotčených položek sdílených daní snižuje na 24,92 % a od roku 2025 pak na 24,16 %.

Schéma rozpočtového určení daní

Celosvětová pandemie Covid 19 vyvolala nutnost kompenzovat výpadky v postižených oblastech hospodářství. Negativní dopady restriktivních opatření na hodnoty sdílených daní (na položku 1111 – DPFOzč) byly ÚSC kompenzovány tzv. kompenzačním bonusem. Ten v roce 2020 činil 1 250 Kč na obyvatele a v roce 2021 byl stanoven ve výši 80 % jejich podílu na výplatách kompenzačního bonusu. Příspěvek byl mezi ÚSC rozdělen podle procentních podílů v rámci RUD.

V kontextu výše zmíněného vývoje příjmů ze sdílených daní je třeba připomenout další historické okolnosti, které ovlivňovaly příjmovou i výdajovou stranu rozpočtu. V roce 2003 to byl vznik obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s přenesenou působností. V roce 2005 přešlo financování školství mimo rozpočty ÚSC. V roce 2009 zasáhla hospodaření municipalit celosvětová finanční krize, která byla citelná i v následujícím roce. Prozatím poslední velká změna čekala na municipality v roce 2012, kdy výplata sociálních dávek přešla na úřady práce.

Příloha č. 2: Stupnice ekonomického hodnocení AQE (platná do 2020)

Krátkodobé hodnocení

STR1	Výborné subjekty v plnění svých závazků v krátkém časovém horizontu
STR2	Kvalitní subjekty s dobrou schopností splácet své aktuální závazky
STR3	Vyhovující subjekty dostát svým závazkům včas
STR4	Sporné subjekty s rizikem plnění svých závazků v termínu
STR5	Nevhodné subjekty neschopné plnit své i krátkodobé závazky

Dlouhodobé hodnocení

A	výborné subjekty, bez rizika a s vynikající schopností splácet své závazky
A1+ A1-	velmi dobré subjekty, s výbornou schopností splácet své závazky, s očekávanou stabilní budoucností
A2+ A2-	dobré (kvalitní) subjekty, s velmi dobrou schopností splácet své závazky, doporučeno sledovat budoucí riziko v delším časovém horizontu
B+ B-	přijatelné (bonitní) subjekty, s dobrou schopností splácet své závazky, doporučeno sledovat budoucí riziko již ve středním časovém horizontu
B1+ B1-	vyhovující (uspokojivé) subjekty, s dostatečnou schopností splácet své aktuální závazky, s nejistým budoucím rizikem již v krátkém časovém horizontu
B2+ B2-	průměrné subjekty schopné splácet své aktuální závazky, s problematickou budoucností
B3+ B3-	podprůměrné subjekty s poměrně rizikovou schopností splácet své závazky, s rizikovou budoucností
C+ C-	sporný (spekulativní) subjekty s nejistou schopností splácet své závazky, se značně rizikovou budoucností
C1+ C1-	nevhodné (rizikové) subjekty s nestabilní schopností splácet své závazky, s vysokým rizikem v budoucnu
C2+ C2-	nezpůsobilé (vysoce rizikové) subjekty s neschopností a neochotou splácet své závazky

Příloha č. 3: **Stupnice ekonomického hodnocení AQE** (platná od 2021)

Hodnocení	Text hodnocení minulého období	Klasifikace
A	Vynikající schopnost plnit své finanční závazky, téměř bez úvěrového rizika.	výborný
Aa1 Aa2	Výborná schopnost dostát finančním závazkům, očekávaná stabilní budoucnost.	velmi dobrý
Aaa1 Aaa2	Dobrá schopnost dostát finančním závazkům, subjekt může podléhat negativním vlivům a ekonomickým událostem.	dobrý
B1 B2	Dostatečná schopnost dostát finančním závazkům, subjekt díky změněné ekonomické situaci může mít nižší schopnost splácet své závazky.	přijatelný
Bb1 Bb2	Vyhovující schopnost dostát finančním závazkům. Subjekt při méně příznivých finančních nebo ekonomických podmínkách může mít sníženou schopnost splácet závazky.	vyhovující
Bba1 Bba2	Subjekt ještě stačí splácet finanční závazky. Nepříznivý vývoj externích podmínek pravděpodobně oslabí jeho průměrnou schopnost dostát svým závazkům.	průměrný
Bbb1 Bbb2	Podprůměrná schopnost dostát závazkům je u subjektu podmíněna pozitivním ekonomickým vývojem a okolními podmínkami.	podprůměrný
C1 C2	Nejistá schopnost dostát svým závazkům v čase. Existuje vysoká pravděpodobnost, že subjekt nebude schopen závazky splatit.	nevhodný
Cc1 Cc2	Vysoce rizikový subjekt s malou, nebo téměř žádnou pravděpodobností splacení svých závazků.	sporný
Ccc1 Ccc2	Neschopnost či neochota splácet své závazky. Subjekt téměř jistě nesplatí alespoň část svých závazků, s tím že ostatní dlužné částky budou splaceny.	nezpůsobilý

Hodnocení	Text hodnocení výhledového období	Klasifikace
STR1	Vynikající subjekt při plnění svých závazků po celé období střednědobého výhledu	výborný
STR2	Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky	velmi dobrý
STR3	Dobrý subjekt, schopen dostát svým závazkům včas	dobrý
STR4	Podprůměrný subjekt s rizikem plnění svých závazků v termínu s rizikovou budoucností	podprůměrný
STR5	Nezpůsobilý subjekt s nestabilní schopností plnit své i krátkodobé závazky	nezpůsobilý

Zpracovatel: AQE advisors, a.s.
třída Kapitána Jaroše 31
602 00 Brno

Zpracoval: Ing. Petr Kamínek

Mgr. Jan Eberhard

Vedoucí projektu: Ing. Jan Obrovský

Brno květen 2024